

INHOUDSOPGAVE

- A Inhoudsopgave
- B Algemeen
- C Vaststelling van de uitkeringen uit het gemeentefonds
- D Herindelingen/grenscorrecties

Inhoudsopgave¹

- 1 onroerendezaakbelasting; waarde woningen eigenaren
- 2 onroerendezaakbelasting; waarde niet-woningen eigenaren
- 3 onroerendezaakbelasting; waarde niet-woningen gebruikers
- 4 inwoners
- 5 inwoners 75-plus met drempel

- 6 eenpersoonshuishoudens
- 7 jongeren (inwoners jonger dan 18 jaar)
- 8 t/m 10 inwoners Waddengemeenten

- 11 huishoudens met een laag inkomen met drempel
- 12 bijstandsontvangers
- 13 inwoners met loonkostensubsidie
- 14 inwoners in het gemeentelijke doelgroepenregister
- 15 inwoners met een laag opleidingsniveau met drempel

- 16 inwoners met een migratieachtergrond
- 17 landelijke centrumfunctie
- 18 regionale centrumfunctie
- 19 lokale centrumfunctie
- 20 leerlingen voortgezet onderwijs

- 21 leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs
- 22 extra groei leerlingen voortgezet onderwijs
- 23 extra groei jongeren
- 24 onderwijsachterstand
- 25 oppervlakte land

- 26 oppervlakte land * bodemfactor gemeente
- 27 oppervlakte binnenwater
- 28 oppervlakte buitenwater
- 29 oppervlakte bebouwing woonkernen
- 30 oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen

- 31 oppervlakte bebouwing buitengebied
- 32 oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied
- 33 woonruimten
- 34 woonruimten * bodemfactor woonkernen

¹ Nummering komt overeen met de nummering bijlage 2 van het Besluit Financiële verhoudingen 2001.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

35 t/m 37	oppervlakte historische kernen
38	bewoonde oorden 1930
39	bewoonde oorden 1930 met historische kernen (historische woningen in bewoonde oorden 1930)
40	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)
41	omgevingsadressendichtheid (oad)
42	oeverlengte * bodemfactor gemeente
43	(oeverlengte + 2 * oeverlengte in veen/kleiveengebied) * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor
44	meerkernigheid (kernen)
45	grote woonkernen (kernen met 500 of meer adressen)
46	bedrijven

Vast bedrag

47	vast bedrag
48	vast bedrag Amsterdam
49	vast bedrag Rotterdam
50	verkiezingen Den Haag
51	vast bedrag Utrecht
52	vast bedrag Waddengemeenten

Herindelingen

53	herindelingsmaatstaf bij samenvoeging van gemeenten
54	herindelingsmaatstaf bij splitsing van een gemeente

ALGEMEEN**Inlichtingen m.b.t. de betaalbaarstelling van de uitkeringen**

In deze toelichting is informatie opgenomen over de toepassing van de verdeelmaatstaven voor de algemene uitkering en informatie over decentralisatie- en integratie-uitkeringen. Onderaan staat de contactinformatie vermeld van FEZ/BZ/Regelingen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Hier kunt u terecht met vragen over de berekening van de uitkeringen.

Aan deze toelichting kunnen geen rechten worden ontleend.

Gebruikte afkortingen

Awb	Algemene wet bestuursrecht
Bfv	Besluit financiële verhouding
Fvw	Financiële-verhoudingswet
Regeling	Regeling uitwerking verdeelmaatstaven provinciefonds en gemeentefonds
wet ARHI	Wet algemene regels herindeling
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
OCW/DUO	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen/Dienst Uitvoering Onderwijs
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BRP	Basisregistratie Personen
BRT	Basisregistratie Topografie
GBA-V	GBA Verstrekkingvoorziening, decentrale component in het BRP-stelsel
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
IUSD	Integratie-uitkering Sociaal domein
IU	Integratie-uitkering
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
OZB	Onroerendezaakbelasting
WOZ	Waardering onroerende zaken
P-wet	Participatiewet
IOAW	De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	De Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

Toelichting op het specificatieoverzicht

Het specificatieoverzicht is opgebouwd uit een aantal onderdelen:

- verzamelstaat uitkering gemeentefonds
- specificatieoverzicht algemene uitkering
- specificatieoverzicht diverse uitkeringen
- gebruikte basisgegevens uitkeringsjaar
- indirect gebruikte basisgegevens uitkeringsjaar

Op de verzamelstaat staan de betalingsgegevens voor het desbetreffende uitkeringsjaar. Het totaal van de algemene uitkering, de (eventuele) aanvullende

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

uitkering en de integratie- en decentralisatie- uitkeringen, wordt in 50 wekelijkse termijnen betaalbaar gesteld onder de vermelding "gemeentefonds termijn". Bij elke wijziging van de basisgegevens, de overige uitkeringen, de uitkeringsfactor of de gewichten (bedragen per eenheid) van de verdeelmaatstaven, en bij de start van een nieuw uitkeringsjaar, ontvangt u een specificatieoverzicht. Aan de toepassingen van de verdeelmaatstaven zijn formules gekoppeld. De uitkomst van een formule wordt vermenigvuldigd met het gewicht.

Het in de kolom 'aantal berekende eenheden' opgenomen aantal kan gelijk zijn aan het gebruikte basisgegeven (bijvoorbeeld maatstaf inwoners) maar kan ook door toepassing van een formule (bijvoorbeeld maatstaf leerlingen) of door sommering van aantallen (bijvoorbeeld aantal uitkeringsontvangers) zijn verkregen.

Is op de verdeelmaatstaf de uitkeringsfactor van toepassing dan wordt het resultaat afgedrukt in de kolom 'bedrag in basis'. Het totaal van de kolom 'bedrag in basis' wordt vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor.

Het resultaat hiervan staat in de kolom 'uitkering'. Is de uitkeringsfactor niet van toepassing dan wordt het bedrag afgedrukt in de kolom 'uitkering'. Is de kolom 'aantal berekende eenheden' leeg, maar staat er wel een bedrag in de kolom 'uitkering' dan is dit een uitkering die afzonderlijk is vastgesteld (bijv. in een circulaire van het gemeentefonds).

U kunt aan het specificatieoverzicht geen rechten ontleen.

Verklaring van de statuscode bij de gebruikte basisgegevens:

- 1 = overgenomen van een voorgaand jaar;
 - 2 = geraamd door gemeente of voorlopig gegeven;
 - 3 = officieel gegeven*;
 - 4 = ambtshalve herzien.
- (*) = gewijzigd t.o.v. vorige specificatie

*Dit betekent niet dat het basisgegeven definitief is vastgesteld.

Contactinformatie

Voor vragen over de termijnbetalingen en specificatieoverzichten:

regelingen@minbzk.nl

Voor overige vragen gemeentefonds: postbus.gf@minbzk.nl

Publicatie basisgegevens

Het CBS publiceert op zijn website.

Vaststelling van de uitkeringen uit het gemeentefonds

Vaststelling uitkeringsfactor algemene uitkering

Op basis van het beschikbare bedrag en de geraamde uitkeringsbasis wordt voor de algemene uitkering jaar t de uitkeringsfactor voorlopig vastgesteld. De definitieve uitkeringsfactor voor het jaar t wordt in het jaar t+2/ t+3 vastgesteld.

Vaststelling bedragen per eenheid

In jaar t+2/t+3 worden de bedragen per eenheid voor uitkeringsjaar t vastgesteld. Dit gebeurt door middel van publicatie in de Staatscourant.

Vaststelling van de algemene uitkeringen

Gemeenten ontvangen in het jaar t+2/ t+3 een beschikking waarbij hun algemene uitkering voor het jaar t wordt vastgesteld. Echter, gemeenten waarvan op dat moment één of meerdere basisgegevens nog niet zijn vastgesteld (de statuscode is < 3), ontvangen de beschikking op een later tijdstip. Voorwaarde is wel dat zowel de bedragen per eenheid (zie hierboven), als de decentralisatie- en integratie-uitkeringen (zie hieronder) al zijn vastgesteld.

Bezwaar

Tegen een beschikking tot vaststelling van de algemene uitkering kan bezwaar worden aangetekend volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Een bezwaarschrift moet gericht worden aan:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
Directie Financieel-Economische Zaken,
Afdeling Begrotingszaken,
Postbus 20011,
2500 EA 's-Gravenhage.

Ingevolge artikel 6:7 van de Awb moet een bezwaarschrift binnen zes weken na de dag waarop de beschikking is verzonden worden ingediend. De ontvangst van het bezwaarschrift wordt schriftelijk bevestigd. Wanneer voor de behandeling van het bezwaarschrift informatie wordt ingewonnen bij derden wordt de gemeente hierover tevens geïnformeerd.

Vaststelling van de decentralisatie- en integratie-uitkeringen

De decentralisatie- en integratie-uitkeringen voor uitkeringsjaar t worden in jaar t+2/t+3 vastgesteld door middel van publicatie van een daartoe strekkend besluit (AMvB), dat gepubliceerd wordt in het Staatsblad.

Let op!

Het niet tijdig en/of correct aanleveren door gemeenten van gegevens aan instanties (bijv. het CBS), die gegevens ten behoeve van de uitvoering van de Financiële-verhoudingswet verzamelen, kan voor deze gemeenten nadelige financiële gevolgen hebben.

Herindelingen en grenscorrecties

Maatstaven

Bij herindeling of grenscorrectie worden maatstaven herberekend door BZK of indien nodig het CBS.

Indien sprake is van een gemeentelijke splitsing, worden de aantallen op basis van een verdeelsleutel voorlopig vastgesteld.

Herindelingsmaatstaf

Nieuw te vormen gemeenten ontvangen, te beginnen in het jaar vóór het herindelingsjaar, een bijdrage op basis van maatstaf 52 (herindelingsmaatstaf bij samenvoeging van gemeenten) dan wel maatstaf 53 (herindelingsmaatstaf bij splitsing van een gemeente). Zie voor meer informatie de toelichting bij genoemde maatstaven.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

nr. 1

Inkomstenmaatstaf	onroerendezaakbelasting; woningen eigenaren
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder A en lid 2. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 1
Definitie	OZB = onroerendezaakbelasting WOZ = waardering onroerende zaken De WOZ-waarde wordt vastgesteld op 80% van de som van de in het kader van de wet WOZ vastgestelde waarden van de objecten waarover door de gemeente OZB kan worden geheven en waarvan de objecten dienen als woning, als bedoeld in artikel 220, onderdeel b, van de Gemeentewet. In de maatstaf worden dus ook de waarden van de objecten meegenomen waarvoor de gemeenten op vrijwillige basis vrijstelling van OZB heeft verleend.
Bron	De benodigde gegevens worden door het CBS onttrokken aan de Landelijke Voorziening WOZ. De WOZ-waarde van het jaar t wordt vastgesteld op basis van de waarden op waardepeildatum 1 januari van het jaar t-1.
Methode	Het CBS gebruikt de door de gemeenten via de Landelijke Voorziening WOZ verstrekte waardegegevens inzake de heffing van de OZB voor een belastingjaar om de WOZ-waarde te bepalen.
Publicatie	De voorlopige en definitieve WOZ-waarde worden door het CBS gepubliceerd op Statline
Meer informatie	Meicirculaire 2020: paragraaf 2.5.2 Meicirculaire 2021: paragraaf 2.5.2 Meicirculaire 2022: paragraaf 2.5.3 Meicirculaire 2023: paragraaf 2.5.1 Meicirculaire 2024: paragraaf 2.5.1
Peildatum	1 januari t-1
Beschikbaarheid	Voorlopig: augustus/september uitkeringsjaar t. Definitief: november/december uitkeringsjaar t + 2
Formule	(WOZ-waarde woningen eigenaren * 0.8) x gewicht
Uitkeringsfactor	Is niet van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

nr. 2

Inkomstenmaatstaf	onroerendezaakbelasting; waarde niet-woningen eigenaren
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder a en lid 2. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 2.
Definitie	OZB = onroerendezaakbelasting WOZ = waardering onroerende zaken De WOZ-waarde wordt vastgesteld op 70 % van de som van de in het kader van de wet WOZ vastgestelde waarden van de objecten waarover door de gemeente OZB kan worden geheven en waarvan de objecten niet dienen als woning, als bedoeld in artikel 220, onderdeel b, van de Gemeentewet. In de maatstaf worden dus ook de waarden van de objecten meegenomen waarvoor de gemeenten op vrijwillige basis vrijstelling van OZB heeft verleend. De maatstaf wordt afgetopt op een bedrag van €35.000 aan WOZ-waarde per inwoner.
Bron	De benodigde gegevens worden door het CBS onttrokken aan de Landelijke Voorziening WOZ. De WOZ-waarde van het jaar t wordt vastgesteld op basis van de waarden op waardepeildatum 1 januari van het jaar t-1.
Methode	Het CBS gebruikt de door de gemeenten via de Landelijke Voorziening WOZ verstrekte waardegegevens inzake de heffing van de OZB voor een belastingjaar om de WOZ-waarde te bepalen.
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Meer informatie	Meicirculaire 2020: paragraaf 2.5.2 Meicirculaire 2021: paragraaf 2.5.2 Meicirculaire 2022: paragraaf 2.5.3 Meicirculaire 2023: paragraaf 2.5.1 Meicirculaire 2024: paragraaf 2.5.1
Peildatum	1 januari t-1
Beschikbaarheid	Voorlopig: augustus/september uitkeringsjaar t. Definitief: november/december uitkeringsjaar t + 2
Formule	$(\text{WOZ-waarde niet-woningen eigenaren} * 0.7) \times \text{gewicht}$, waarbij de ozb-waarde wordt afgetopt op een maximum van €35.000 * aantal inwoners.
Uitkeringsfactor	Is niet van toepassing.

Inkomstenmaatstaf	onroerendezaakbelasting; waarde niet-woningen gebruikers
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder a en lid 2. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 3.
Definitie	OZB = onroerendezaakbelasting WOZ = waardering onroerende zaken De WOZ-waarde wordt vastgesteld op 70% van de som van de in het kader van de wet WOZ vastgestelde waarden van de objecten waarover door de gemeente OZB kan worden geheven en waarvan de objecten niet dienen als woning, als bedoeld in artikel 220, onderdeel a, van de Gemeentewet. In de maatstaf worden dus ook de waarden van de objecten meegenomen waarvoor de gemeenten op vrijwillige basis vrijstelling van OZB heeft verleend. De maatstaf wordt afgetopt op een bedrag van €35.000 aan WOZ-waarde per inwoner.
Bron	De benodigde gegevens worden door het CBS onttrokken aan de Landelijke Voorziening WOZ. De WOZ-waarde van het jaar t wordt vastgesteld op basis van de waarden op waardepeildatum 1 januari van het jaar t-1.
Methode	Het CBS gebruikt de door de gemeenten via de Landelijke Voorziening WOZ verstrekte waardegegevens inzake de heffing van de OZB voor een belastingjaar om de WOZ-waarde te bepalen.
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Meer informatie	Meicirculaire 2020: paragraaf 2.5.2 Meicirculaire 2021: paragraaf 2.5.2 Meicirculaire 2022: paragraaf 2.5.3 Meicirculaire 2023: paragraaf 2.5.1 Meicirculaire 2024: paragraaf 2.5.1
Peildatum	1 januari t-1
Beschikbaarheid	Voorlopig: augustus/september uitkeringsjaar t. Definitief: november/december uitkeringsjaar t + 2
Formule	$(\text{WOZ-waarde niet-woningen gebruikers} * 0.7) \times \text{gewicht}$, gewicht, waarbij de ozb-waarde wordt afgetopt op een maximum van €35.000 * aantal inwoners.
Uitkeringsfactor	Is niet van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Inwoners
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 4 Wet basisregistraties personen Besluit basisregistraties personen
Definitie	Het aantal inwoners dat op 1 januari van het jaar t in de basisregistratie personen (BRP) is opgenomen.
Bron	De jaarlijks op 1 januari te houden structuurtelling waarbij van alle ingeschrevenen in de basisregistratie personen een selectie van gegevens uit GBA-V wordt geleverd aan het CBS. Autorisatie hiervoor is verleend met het besluit van de Minister van BZK van 30 januari 2015 (kenmerk 2015-0000056526).
Methode	Het CBS ontvangt jaarlijks aan het begin van het jaar vanuit GBA-V een selectie van gegevens uit de Basisregistratie Persoonsgegevens. Deze selectie bevat van alle ingeschrevenen gegevens over o.a. leeftijd, burgerlijke staat, geslacht, nationaliteit, geboorteland en geboorteland ouders. Deze gegevens worden verwerkt in het productiesysteem demografie, een systeem waarin demografische mutaties worden verwerkt. Demografische mutaties die betrekking hebben op een gebeurtenis in het voorafgaande jaar en waarover het CBS vóór half februari melding heeft ontvangen worden nog meegenomen in de bepaling van het inwonertal en afgeleide variabelen op 1 januari van het jaar. Daarenboven zijn de gevolgen van eventuele tot stand gekomen herindelingen/grenswijzigingen per 1 januari tussen gemeenten verwerkt. Uit het aldus verkregen bestand worden onder meer overzichten gemaakt van inwoners per gemeente naar leeftijd.
Publicatie	Statline: Bevolking op 1 januari en gemiddelde; geslacht, leeftijd en regio (www.opendata.cbs.nl)
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar t
Beschikbaarheid	Definitief: juli uitkeringsjaar t.
Formule	aantal inwoners x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Inwoners 75-plus met drempel
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 5.
Definitie	Het aantal inwoners van 75 jaar en ouder, boven de drempelwaarde van 6% van het aantal inwoners. Indien de drempel niet gehaald wordt, is de waarde nul.
Bron	De jaarlijks op 1 januari te houden structuurtelling waarbij van alle ingeschrevenen in de basisregistratie personen een selectie van gegevens uit GBA-V wordt geleverd aan het CBS. Autorisatie hiervoor is verleend met het besluit van de Minister van BZK van 30 januari 2015 (kenmerk 2015-0000056526).
Methode	Het CBS ontvangt jaarlijks aan het begin van het jaar vanuit GBA-V een selectie van gegevens uit de Basisregistratie Persoonsgegevens. Deze selectie bevat van alle ingeschrevenen gegevens over o.a. leeftijd, burgerlijke staat, geslacht, nationaliteit, geboorteland en geboorteland ouders. Deze gegevens worden verwerkt in het productiesysteem demografie, een systeem waarin demografische mutaties worden verwerkt. Demografische mutaties die betrekking hebben op een gebeurtenis in het voorafgaande jaar en waarover het CBS vóór half februari melding heeft ontvangen worden nog meegenomen in de bepaling van het inwonertal en afgeleide variabelen op 1 januari van het jaar. Daarenboven zijn de gevolgen van eventuele tot stand gekomen herindelingen/grenswijzigingen per 1 januari tussen gemeenten verwerkt. Uit het aldus verkregen bestand worden onder meer overzichten gemaakt van inwoners per gemeente naar leeftijd.
Publicatie	Statline: Bevolking op 1 januari en gemiddelde; geslacht, leeftijd en regio (www.opendata.cbs.nl)
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar <i>t</i>
Beschikbaarheid	Definitief: juli uitkeringsjaar <i>t</i> .
Formule	Aantal inwoners 75 jaar en ouder minus 6% van het aantal inwoners. Mocht de uitkomst van deze berekening negatief zijn, dan is de waarde van deze maatstaf nul.
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Eenpersoonshuishoudens
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 6.
Definitie	Een eenpersoonshuishouden is een particulier huishouden bestaande uit één persoon. Een particulier huishouden is een verzameling van één of meer personen die een woonruimte bewoont en zichzelf daar particulier, d.w.z. niet bedrijfsmatig voorziet in huisvesting en dergelijke levensbehoeften.
Bron	BRP en belastingdienstgegevens over samenwonende paren met waar nodig gebruikmaking van de Enquête Beroepsbevolking (EBB).
Methode	In de huishoudensstatistiek zijn gegevens opgenomen over (personen in) particuliere en institutionele huishoudens. De huishoudensstatistiek is grotendeels gebaseerd op de informatie over familierelaties van personen die op één adres wonen uit de BRP, op belastingdienstgegevens en gegevens uit de bijstandsuitkeringenstatistiek over samenwonende paren. Als op basis van bovengenoemde informatie de huishoudenssamenstelling op een adres niet eenduidig is vast te stellen, wordt deze geschat. Deze schatting gebeurt met behulp van een logistisch regressiemodel dat gebaseerd is op informatie uit de EBB.
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar <i>t</i> .
Beschikbaarheid	Definitief: juni/juli uitkeringsjaar.
Formule	aantal éénpersoonshuishoudens x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Jongeren (inwoners jonger dan 18 jaar)
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 7.
Definitie	Het aantal inwoners van de gemeente dat jonger is dan 18 jaar dat op 1 januari van het peiljaar actueel in de basisregistratie personen (BRP) is opgenomen.
Bron	De jaarlijks op 1 januari te houden structuurtelling waarbij van alle ingeschrevenen in de basisregistratie personen een selectie van gegevens uit GBA-V wordt geleverd aan het CBS. Autorisatie hiervoor is verleend met het besluit van de Minister van BZK van 30 januari 2015 (kenmerk 2015-0000056526).
Methode	Het CBS ontvangt jaarlijks aan het begin van het jaar vanuit GBA-V een selectie van gegevens uit de Basisregistratie Persoonsgegevens. Deze selectie bevat van alle ingeschrevenen gegevens over o.a. leeftijd, burgerlijke staat, geslacht, nationaliteit, geboorteland en geboorteland ouders. Deze gegevens worden verwerkt in het productiesysteem demografie, een systeem waarin demografische mutaties worden verwerkt. Demografische mutaties die betrekking hebben op een gebeurtenis in het voorafgaande jaar en waarover het CBS vóór half februari melding heeft ontvangen worden nog meegenomen in de bepaling van het inwonertal en afgeleide variabelen op 1 januari van het jaar. Daarenboven zijn de gevolgen van eventuele tot stand gekomen herindelingen/grenswijzigingen per 1 januari tussen gemeenten verwerkt. Uit het aldus verkregen bestand worden onder meer overzichten gemaakt van inwoners per gemeente naar leeftijd.
Publicatie	Statline: Bevolking op 1 januari en gemiddelde; geslacht, leeftijd en regio (www.opendata.cbs.nl)
Meer informatie	Meicirculaire 2018: paragraaf 2.4.3 en bijlage 2.1.4.C.
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar t.
Beschikbaarheid	Definitief: juli uitkeringsjaar t.
Formule	aantal inwoners <18 jaar x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Inwoners Waddeneilanden
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 8, 9 en 10.
Definitie	Het aantal inwoners dat op 1 januari van het jaar t in de basisregistratie personen (BRP) is opgenomen. Voor de gemeenten Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog: het aantal inwoners van de gemeente. Daarbij vindt een verdeling plaats in drie maatstaven, overeenkomstig de volgende schijven: a. het aantal inwoners in het interval tot en met 2500 inwoners; b. het aantal inwoners in het interval van 2501 tot en met 7500 inwoners; c. het aantal inwoners boven de 7500 inwoners.
Bron	De jaarlijks op 1 januari te houden structuurtelling waarbij van alle ingeschrevenen in de basisregistratie personen een selectie van gegevens uit GBA-V wordt geleverd aan het CBS. Autorisatie hiervoor is verleend met het besluit van de Minister van BZK van 30 januari 2015 (kenmerk 2015-0000056526).
Methode	Het CBS ontvangt jaarlijks aan het begin van het jaar vanuit GBA-V een selectie van gegevens uit de Basisregistratie Persoonsgegevens. Deze selectie bevat van alle ingeschrevenen gegevens over o.a. leeftijd, burgerlijke staat, geslacht, nationaliteit, geboorteland en geboorteland ouders. Deze gegevens worden verwerkt in het productiesysteem demografie, een systeem waarin demografische mutaties worden verwerkt. Demografische mutaties die betrekking hebben op een gebeurtenis in het voorafgaande jaar en waarover het CBS vóór half februari melding heeft ontvangen worden nog meegenomen in de bepaling van het inwonertal en afgeleide variabelen op 1 januari van het jaar. Daarenboven zijn de gevolgen van eventuele tot stand gekomen herindelingen/grenswijzigingen per 1 januari tussen gemeenten verwerkt. Uit het aldus verkregen bestand worden onder meer overzichten gemaakt van inwoners per gemeente naar leeftijd.
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar t

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

Beschikbaarheid	Definitief: juli uitkeringsjaar t.
Formule	aantal inwoners tot en met 2500 x gewicht aantal inwoners van 2501 t/m 7500 x gewicht aantal inwoners van 7501 en hoger x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Huishoudens met een laag inkomen met drempel
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 11.
Definitie	<p>Het aantal particuliere huishoudens (exclusief studenthuishoudens) met een laag inkomen, boven de drempelwaarde van 10% van het aantal woonruimten van hetzelfde jaar. Indien de drempel niet gehaald wordt is de waarde nul.</p> <p>Laag inkomen wordt als volgt gedefinieerd:</p> <p>Het aantal particuliere huishoudens (exclusief studentenhuishoudens) in de gemeente in het 2^e, 3^e en 4^e deciel van de landelijke inkomensverdeling van het gestandaardiseerd besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens (exclusief studentenhuishoudens).</p> <p>Het gestandaardiseerd besteedbaar inkomen is het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Deze correctie vindt plaats met behulp van equivalentiefactoren. In de equivalentiefactor komen de schaalvoordelen tot uitdrukking die het gevolg zijn van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding. Met behulp van de equivalentiefactoren worden alle inkomens herleid tot het inkomen van een eenpersoonshuishouden. Op deze wijze is het welvaartsniveau van verschillende typen huishoudens onderling vergelijkbaar gemaakt.</p> <p><i>Lage inkomens</i></p> <p>In tabellen met inkomensverdelingen zijn de huishoudens in tien inkomensklassen verdeeld. De klassengrenzen van de verdeling zijn als volgt bepaald. De huishoudens worden gerangschikt naar hoogte van besteedbaar inkomen. Daarna worden de eenheden in tien, qua aantal gelijke groepen (zogenaamde decielgroepen) verdeeld en wordt het hoogste inkomen in elke groep bepaald. Deze inkomens vormen de klassengrenzen of decielen. Voor de maatstaf geldt het totaal aantal huishoudens met een inkomen in het 2^e, 3^e en 4^e deciel.</p>
Bron	Integrale inkomens- en vermogensstatistiek van het CBS gekoppeld aan demografische gegevens over huishoudenssamenstelling en aan registraties bij DUO.
Methode	Zie onderzoeksbeschrijving inkomensstatistiek integraal inkomens- en vermogensonderzoek (IIV), Zie 3 . Onderzoeksopzet (cbs.nl)
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Meer informatie	Meicirculaire 2022: bijlage 2.5.2b

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

Peildatum	1 januari jaar t-1
Beschikbaarheid	Voorlopig: december t Definitief december t+1
Formule	(aantal huishoudens met lage inkomens (t-1) minus 10% van het aantal woonruimten (t-1)) x gewicht. Mocht de uitkomst van deze berekening negatief zijn, dan is de waarde van deze maatstaf nul.
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Bijstandsontvangers
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 12. Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)
Definitie	<p>Het driejarig gemiddelde van het aantal huishoudens in de bijstand. Het aantal huishoudens in de bijstand wordt per jaar gemeten op een peildatum. En het gemiddelde wordt genomen over de drie meest recente jaren.</p> <p>Een huishouden in de bijstand is een huishouden waarin alle personen die deel uitmaken van het huishouden beneden de pensioengerechtigde leeftijd zijn- bedoeld in artikel 7a van de Algemene Ouderdomswet – en dat een uitkering wordt ontvangen op grond van de Participatiewet (P-wet), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) of het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende soorten uitkeringen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Algemene bijstand (P-wet) 2. IOAW 3. IOAZ 4. Bbz 5. Bijstand aan adreslozen (zwervende daklozen, aanvraag verloopt via de centrumgemeenten) <p>De volgende groepen meegeteld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Bijstand aan huishoudens zonder vaste woon- of verblijfplaats en niet-adresloos (thuisloze daklozen, via de eigen gemeente) 7. Bijstand aan instellingsbewoners (elders verzorgden) <p>Indien een huishouden zowel een periodieke uitkering ontvangt op grond van de Participatiewet als een periodieke uitkering op grond van de IOAW of IOAZ, dan telt dat huishouden twee keer mee.</p>
Bron	De basisgegevens worden door het CBS ontleend aan de administraties van de gemeentelijke sociale diensten of uit administraties waarvan gemeenten een deel van hun cliënten hebben uitbesteed.
Methode	De gemeenten leveren iedere maand statistische gegevens over de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz aan het CBS:

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>a) van alle personen met een niet beëindigde periodieke uitkering aan het einde van de maand</p> <p>b) van alle personen waarvan gedurende de maand een uitkering in administratieve zin werd beëindigd.</p> <p><i>Procedure vaststelling</i></p> <p>Van belang bij de vaststelling van het aantal huishoudens zoals bedoeld in de definitie is het aantal uitkeringen krachtens de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz in een gemeente. Hierbij wordt door het CBS gebruik gemaakt van het bestand dat van een gemeente is ontvangen over december. Bepalend in dit bestand is het aantal uitkeringen aan personen beneden de pensioengerechtigde leeftijd met een periodieke algemene uitkering op <u>31 december</u>. Buiten beschouwing blijven uitkeringen die gedurende december zijn beëindigd (inclusief incidentele uitkeringen) en uitkeringen aan personen vanaf de pensioengerechtigde leeftijd. Wordt aan meerdere personen in een huishouden een uitkering verstrekt dan telt dit in de maatstaf als één uitkering.</p> <p>Een decemberbestand van een gemeente wordt door het CBS technisch en inhoudelijk gecontroleerd en eventueel in overleg met de gemeente gecorrigeerd. Aan dit bestand worden door het CBS zelfstandig gegevens toegevoegd over uitkeringen die door de gemeente, op het moment van aanmaak van het bestand voor het CBS, nog niet in de uitkeringsadministratie waren verwerkt. Deze informatie wordt opgespoord door het bestand van december te vergelijken met die van de zes daaropvolgende maanden. Is een bestand van een gemeente statistisch in orde dan worden de aantallen voor deze maatstaf door het CBS vastgesteld en per mail aan de gemeente doorgegeven. De gemeente heeft na ontvangst van de e-mail één maand de tijd om te reageren. Na het verstrijken van deze termijn worden reacties in principe niet meer in behandeling genomen. De vastgestelde aantallen worden vervolgens aan het ministerie van BZK geleverd.</p>
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Peildatum	31 december jaar t-1, jaar t-2 en jaar t-3
Beschikbaarheid	december jaar t of januari jaar t + 1
Formule	$\left((\text{aantal bijstandsonvangers jaar } t-2 + \text{aantal jaar bijstandsonvangers jaar } t-1 + \text{aantal bijstandsonvangers jaar } t) / 3 \right) \times \text{gewicht}$ <p>NB 'aantal jaar t-2' betreft het aantal op peildatum 31 december van het jaar daaraan voorafgaand, enz.</p> <p>Voor uitkeringsjaar 2024 geldt het gemiddelde van de aantallen op 31 december 2023, 31 december 2022 en 31 december 2021.</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

Uitkeringsfactor	Is van toepassing.
------------------	--------------------

Verdeelmaatstaf sociaal	Inwoners met loonkostensubsidie
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 13.
Definitie	<p>Het aantal inwoners met loonkostensubsidie op 31 december t-1. De loonkostensubsidie, die op grond van de Participatiewet wordt verstrekt, is een subsidie die een werkgever krijgt als ondersteuning om iemand in dienst te nemen die een arbeidsvermogen heeft dat langdurig onder het wettelijk minimumloon (WML) is.</p> <p>Er is bij een loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet sprake van een regulier arbeidscontract voor de bijstandsgerechtigde bij de werkgever.</p> <p>Vanaf uitkeringsjaar 2019 wordt door het CBS een correctie doorgevoerd op personen die zowel geregistreerd staan als bijstandsontvanger als ontvanger van een loonkostensubsidie. Deze situatie kan zich voordoen wanneer de loonkostensubsidie verder wordt aangevuld met een bijstandsuitkering. Bij personen waar deze dubbeling zich voordoet wordt de persoon enkel toegerekend aan de verdeelmaatstaf bijstandsontvangers.</p>
Bron	CBS.
Methode	Zie voor beschrijving onder het kopje definitie.
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Meer informatie	Meicirculaire 2017: blz.14 Meicirculaire 2018: blz. 21
Peildatum	22 december jaar t-1.
Beschikbaarheid	voorlopig: augustus jaar t. definitief: augustus t +1
Formule	aantal verstrekte loonkostensubsidies x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	inwoners in het gemeentelijke doelgroepenregister
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 14.
Definitie	In het doelgroepenregister zijn personen opgenomen die onder de zogenoemde 'banenafpraak' vallen: een afspraak tussen het kabinet en de werkgevers- en werknemersorganisaties om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. Een groot deel van doelgroepenregister valt onder verantwoordelijkheid van het UWV (bijvoorbeeld Wajongers en Wsw'ers), maar ten aanzien van bepaalde groepen dragen ook gemeenten een verantwoordelijkheid. Daarom wordt in deze maatstaf het aantal inwoners geteld die in het doelgroepenregister zijn opgenomen en waarvoor de gemeente verantwoordelijkheid draagt.
Bron	CBS.
Methode	<p>Het doelgroepregister is een landelijk register waarin alle mensen staan die vallen onder de banenafpraak. Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) beheert dit register. Naast personen, die onder de banenafpraak vallen, zijn ook personen in het register opgenomen, die niet onder de banenafpraak vallen, zoals bijvoorbeeld personen met een beschikking beschut werk.</p> <p>De te leveren tabel toont het aantal personen per gemeente die tot de gemeentelijke doelgroep behoort en op peildatum 30 juni jaar t-1 met één of meer grondslag(en) arbeidsbeperktheid in het doelgroepregister opgenomen was.</p> <p>De grondslagen arbeidsbeperktheid, die bij de gemeentelijke doelgroep behoren, zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indicatie banenafpraak - Werken met een gemeente-voorziening - Verminderde loonwaarde - Geldige WSW-indicatie, maar geen sw-plaatsing - Begeleiding jobcoach - WIW- of ID-baan - Tijdelijke registraties, afgewezen Wajong - Tijdelijke registraties; schoolverlaters VSO/PRO en MBO entree - Afgewezen Wajong aanvragen - VSO leerlingen - PRO leerlingen <p>De aantallen hebben betrekking op de grondslagen die op 30 juni nog van kracht waren (lopende grondslagen). Als een grondslag arbeidsbeperktheid op peildatum 30 juni beëindigd is dan telt deze nog mee als lopend.</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Meer informatie	Meicirculaire 2022: bijlage 2.5.2b
Peildatum	30 juni jaar t-1
Beschikbaarheid	Juli/ augustus jaar t
Formule	aantal doelgroepers x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Inwoners met een laag opleidingsniveau met drempel
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 15.
Definitie	Het aantal inwoners van 23 jaar en ouder met een laag opleidingsniveau, boven de drempelwaarde van 10% van het aantal inwoners. Indien de drempel niet gehaald wordt is de waarde nul. Hierbij wordt voor laag opleidingsniveau de definitie van het CBS gehanteerd: de hoogst genoten opleiding betreft onderwijs op het niveau van basisonderwijs, het vmbo, de eerste 3 leerjaren van havo/vwo of de assistentenopleiding (mbo-1).
Bron	CBS.
Methode	Uit het Opleidingsniveaubestand van het jaar voorafgaande aan het uitkeringsjaar wordt na toepassing van weging met de in het bestand opgenomen gewichten per gemeente een telling verricht van het aantal laagopgeleiden van 23 jaar en ouder. Hierop wordt 10 procent van het in GBA/BRP bekende inwonersaantal in mindering gebracht.
Publicatie	StatLine - Bevolking 15 tot 75 jaar; opleidingsniveau, wijken en buurten, 2020 (cbs.nl)
Meer informatie	Meicirculaire 2022: bijlage 2.5.2b
Peildatum	1 oktober van het jaar t-1
Beschikbaarheid	Voorlopig: december jaar t Definitief: december jaar t+1
Formule	(aantal inwoners van 23 jaar en ouder met een laag opleidingsniveau minus 10% van het aantal inwoners) x gewicht. Mocht de uitkomst van deze berekening negatief zijn, dan is de waarde van deze maatstaf nul.
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Inwoners met een migratieachtergrond
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 16.
Definitie	Het aantal inwoners met een migratieachtergrond. Onder migratieachtergrond wordt verstaan: personen met als migratieachtergrond een van de landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije. Inwoners met een migratieachtergrond uit Japan en Indonesië worden op grond hun sociaaleconomische en sociaal-culturele positie niet meegenomen in de maatstaf inwoners met migratieachtergrond. (Het gaat hier vooral om personen die in het voormalig Nederlands-Indië zijn geboren, respectievelijk werknemers van Japanse bedrijven en hun gezinnen.)
Bron	CBS.
Methode	Het CBS ontvangt jaarlijks aan het begin van het jaar vanuit GBA-V een selectie van gegevens uit de Basisregistratie Persoonsgegevens. Deze selectie bevat van alle ingeschrevenen gegevens over o.a. leeftijd, burgerlijke staat, geslacht, nationaliteit, geboorteland en geboorteland ouders. Deze gegevens worden verwerkt in het productiesysteem demografie, een systeem waarin demografische mutaties worden verwerkt. Demografische mutaties die betrekking hebben op een gebeurtenis in het voorafgaande jaar en waarover het CBS vóór half februari melding heeft ontvangen worden nog meegenomen in de bepaling van het inwonertal en afgeleide variabelen op 1 januari van het jaar. Daarenboven zijn de gevolgen van eventuele tot stand gekomen herindelingen/grenswijzigingen per 1 januari tussen gemeenten verwerkt. Uit het aldus verkregen bestand worden onder meer overzichten gemaakt van inwoners per gemeente naar leeftijd.
Publicatie	Statline: Bevolking op 1 januari en gemiddelde; geslacht, leeftijd en regio (www.opendata.cbs.nl)
Meer informatie	Meicirculaire 2022: bijlage 2.5.2b
Peildatum	1 januari jaar t
Beschikbaarheid	Juli jaar t
Formule	aantal inwoners met een migratieachtergrond x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Landelijke centrumfunctie
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 17.
Definitie	<p>Het aantal potentiële klanten van een woonkern. Dat is het aantal klanten dat een woonkern van een gemeente aantrekt uit alle woonkernen binnen Nederland rondom de eigen woonkern, met inbegrip van die woonkern zelf.</p> <p>Verondersteld wordt dat de landelijke aantrekkingskracht van een kern toeneemt met het kwadraat van het aantal inwoners van die kern en afneemt met het kwadraat van de afstand tot die kern, waarbij de afstand is gemeten over de weg. Het aantal potentiële klanten van een gemeente is de som van de potentiële klanten van alle woonkernen van de gemeente. Het totaal aantal potentiële klanten in Nederland is gelijk aan het aantal inwoners.</p>
Bron	<p>Basisregistratie Adressen en gebouwen (BAG): de BAG bevat alle verblijfsobjecten, stand- en ligplaatsen van Nederland aan het begin van jaar T met onder andere een locatie in de vorm van X- en Y-coördinaten.</p> <p>Gemeentegrenzen: de kaart met grenzen van gemeenten afgeleid van de Basisregistratie Kadaster.</p> <p>Nationaal Wegen Bestand (NWB): Door Rijkswaterstaat samengesteld netwerk van, voor wegverkeer toegankelijk, verbonden hartlijnen van wegen met naam en/of nummer in Nederland.</p> <p>Woonkernen: zie verdeelmaatstaf 44. Inwoners: zie verdeelmaatstaf 4.</p>
Methode	<p>De gemeente wordt aan de verblijfsobjecten en stand- en ligplaatsen toegekend met behulp van de burgerlijke gemeentegrenzen van het Kadaster.</p> <p>Bij de berekening van het aantal potentiële klanten wordt uitgegaan van de woonkernen zoals gedefinieerd bij verdeelmaatstaf 44 (meerkernigheid), met dien verstande dat een kernvierkant dat op het grondgebied van twee of meer gemeenten ligt als (behorend tot) een woonkern voor ieder van deze gemeenten wordt beschouwd.</p> <p>Voorafgaand aan de berekening wordt eerst het zwaartepunt van ieder van de woonkernen bepaald. Het zwaartepunt van iedere woonkern wordt afgeleid van op het peilmoment actieve verblijfplaatsen binnen de woonkern bestaande uit verblijfsobjecten met de status "Verblijfsobject in gebruik (niet ingemeten)", "Verblijfsobject in gebruik", "Verbouwing verblijfsobject" en "Verblijfsobject buiten gebruik" en actieve</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>standplaatsen en ligplaatsen met de status "Plaats aangewezen". Het zwaartepunt wordt vastgelegd als een X- en Y-coördinaat en is het gemiddelde van alle actieve verblijfplaatsen binnen de woonkern.</p> <p>De afstand over de weg wordt bepaald door het zwaartepunt van de woonkern te projecteren op het NWB en de afstand over het netwerk tot iedere woonkern in Nederland te bepalen. De afstand van een woonkern tot zichzelf wordt op één kilometer gesteld, evenals afstanden tot andere woonkernen die kleiner zijn dan één kilometer.</p> <p>Vervolgens wordt het inwonertal binnen iedere woonkern van een gemeente bepaald. Inwoners van een gemeente die niet in een woonkern wonen, worden aan de woonkernen van een gemeente toegeedeeld naar rato van het inwonertal binnen de betreffende woonkern. Als eerste stap in de berekening wordt voor iedere woonkern in Nederland het aantal inwoners volgens een formule opgesplitst in aantallen potentiële landelijke klanten naar alle woonkernen in Nederland, met inbegrip van de woonkern zelf. Als tweede stap wordt per woonkern het aantal potentiële landelijke klanten uit alle kernen opgeteld. De landelijke centrumfunctie van een gemeente wordt verkregen door het aantal potentiële landelijke klanten van alle woonkernen binnen de gemeente te sommeren.</p> <p>Herindelingen Bij de berekening van het voorlopige cijfer houdt het CBS zo veel mogelijk rekening met gemeentelijke herindelingen die per 1 januari van het daaropvolgend jaar ingaan. Grenscorrecties van gemeenten zijn op dat tijdstip nog niet verwerkt.</p>
Publicatie	<p>Het CBS berekent een voorlopig en een definitief cijfer. Het voorlopige cijfer is gebaseerd op het aantal actieve verblijfplaatsen in de BAG per 1 september van het kalenderjaar voorafgaand aan de peildatum. Het definitieve cijfer is gebaseerd op het voorkomen in de BAG op peildatum afgeleid van het BAG-extract van 8 februari van het kalenderjaar van de peildatum.</p> <p>Kaartjes per gemeente met daarop de afgebakende woonkernen zijn bij het CBS (Hoofddirectie SER, sector Leefomgeving, team Regio en Ruimte Den Haag, info@cbs.nl) op aanvraag verkrijgbaar.</p> <p>Verdere informatie in de StatLine-databank van de CBS: www.cbs.nl/statline</p>
Meer informatie	Meicirculaire 2022: bijlage 2.5.2b
Peildatum	1 januari van het uitkeringsjaar
Beschikbaarheid	Voorlopig: november uitkeringsjaar t-1 Definitief: mei/juni uitkeringsjaar t.
Formule	aantal potentiële klanten x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Regionale centrumfunctie
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 18.
Definitie	<p>Het aantal potentiële klanten van een woonkern. Dat is het aantal klanten dat een woonkern van een gemeente aantrekt uit alle woonkernen tot maximaal 60 kilometer rondom de eigen woonkern, met inbegrip van die woonkern zelf.</p> <p>Verondersteld wordt dat de regionale aantrekkingskracht van een kern toeneemt met het kwadraat van het aantal inwoners van die kern en afneemt met het kwadraat van de afstand tot die kern, waarbij de afstand is gemeenten over de weg. Het aantal potentiële regionale klanten van een gemeente is de som van de potentiële regionale klanten van alle woonkernen van de gemeente. Het totaal aantal potentiële regionale klanten in Nederland is gelijk aan het aantal inwoners.</p>
Bron	<p>Basisregistratie Adressen en gebouwen (BAG): de BAG bevat alle verblijfsobjecten, stand- en ligplaatsen van Nederland aan het begin van jaar T met onder andere een locatie in de vorm van X- en Y-coördinaten.</p> <p>Gemeentegrenzen: de kaart met grenzen van gemeenten afgeleid van de Basisregistratie Kadaster.</p> <p>Nationaal Wegen Bestand (NWB): Door Rijkswaterstaat samengesteld netwerk van, voor wegverkeer toegankelijk, verbonden hartlijnen van wegen met naam en/of nummer in Nederland.</p> <p>Woonkernen: zie verdeelmaatstaf 44. Inwoners: zie verdeelmaatstaf 4.</p>
Methode	<p>De gemeente wordt aan de verblijfsobjecten en stand- en ligplaatsen toegekend met behulp van de burgerlijke gemeentegrenzen van het Kadaster.</p> <p>Bij de berekening van het aantal potentiële klanten wordt uitgegaan van de woonkernen zoals gedefinieerd bij verdeelmaatstaf 44 (meerkernigheid), met dien verstande dat een kernvierkant dat op het grondgebied van twee of meer gemeenten ligt als (behorend tot) een woonkern voor ieder van deze gemeenten wordt beschouwd.</p> <p>Voorafgaand aan de berekening wordt eerst het zwaartepunt van ieder van de woonkernen bepaald. Het zwaartepunt van iedere woonkern wordt afgeleid van op het peilmoment actieve verblijfplaatsen binnen de woonkern bestaande uit verblijfsobjecten met de status "Verblijfsobject in gebruik (niet ingemeten)", "Verblijfsobject in gebruik", "Verbouwing verblijfsobject" en "Verblijfsobject buiten gebruik" en actieve</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>standplaatsen en ligplaatsen met de status "Plaats aangewezen". Het zwaartepunt wordt vastgelegd als een X- en Y-coördinaat en is het gemiddelde van alle actieve verblijfplaatsen binnen de woonkern.</p> <p>De afstand over de weg wordt bepaald door het zwaartepunt van de woonkern te projecteren op het NWB en de afstand over het netwerk tot iedere woonkern in Nederland te bepalen. De afstand van een woonkern tot zichzelf wordt op één kilometer gesteld, evenals afstanden tot andere woonkernen die kleiner zijn dan één kilometer.</p> <p>Vervolgens wordt het inwonertal binnen iedere woonkern van een gemeente bepaald. Inwoners van een gemeente die niet in een woonkern wonen, worden aan de woonkernen van een gemeente toegedeeld naar rato van het inwonertal binnen de betreffende woonkern. Als eerste stap in de berekening wordt voor iedere woonkern in Nederland het aantal inwoners volgens een formule opgesplitst in aantallen potentiële landelijke klanten naar alle woonkernen in Nederland, met inbegrip van de woonkern zelf. Als tweede stap wordt per woonkern het aantal potentiële landelijke klanten uit alle kernen opgeteld. De landelijke centrumfunctie van een gemeente wordt verkregen door het aantal potentiële landelijke klanten van alle woonkernen binnen de gemeente te sommeren.</p> <p>Herindelingen Bij de berekening van het voorlopige cijfer houdt het CBS zo veel mogelijk rekening met gemeentelijke herindelingen die per 1 januari van het daaropvolgend jaar ingaan. Grenscorrecties van gemeenten zijn op dat tijdstip nog niet verwerkt.</p>
Publicatie	<p>Het CBS berekent een voorlopig en een definitief cijfer. Het voorlopige cijfer is gebaseerd op het aantal actieve verblijfplaatsen in de BAG per 1 september van het kalenderjaar voorafgaand aan de peildatum. Het definitieve cijfer is gebaseerd op het voorkomen in de BAG op peildatum afgeleid van het BAG-extract van 8 februari van het kalenderjaar van de peildatum.</p> <p>Kaartjes per gemeente met daarop de afgebakende woonkernen zijn bij het CBS (Hoofddirectie SER, sector Leefomgeving, team Regio en Ruimte Den Haag, info@cbs.nl) op aanvraag verkrijgbaar.</p> <p>Verdere informatie in de StatLine-databank van de CBS: www.cbs.nl/statline</p>
Meer informatie	Meicirculaire 2022: bijlage 2.5.2b
Peildatum	1 januari van het uitkeringsjaar
Beschikbaarheid	Voorlopig: november uitkeringsjaar t-1 Definitief: mei/juni uitkeringsjaar t.
Formule	Aantal potentiële klanten x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

Verdeelmaatstaf sociaal	Lokale centrumfunctie
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 19.
Definitie	<p>Het aantal potentiële klanten van een woonkern. Dat is het aantal klanten dat een woonkern van een gemeente aantrekt uit alle woonkernen tot maximaal 20 kilometer rondom de eigen woonkern, met inbegrip van die woonkern zelf.</p> <p>Verondersteld wordt dat de lokale aantrekkingskracht van een kern lineair toeneemt met het aantal inwoners van die kern en afneemt met het kwadraat van de afstand tot die kern, waarbij de afstand is gemeenten over de weg. Het aantal potentiële lokale klanten van een gemeente is de som van de potentiële lokale klanten van alle woonkernen van de gemeente. Het totaal aantal potentiële lokale klanten in Nederland is gelijk aan het aantal inwoners.</p>
Bron	<p>Basisregistratie Adressen en gebouwen (BAG): de BAG bevat alle verblijfsobjecten, stand- en ligplaatsen van Nederland aan het begin van jaar T met onder andere een locatie in de vorm van X- en Y-coördinaten.</p> <p>Gemeentegrenzen: de kaart met grenzen van gemeenten afgeleid van de Basisregistratie Kadaster.</p> <p>Nationaal Wegen Bestand (NWB): Door Rijkswaterstaat samengesteld netwerk van, voor wegverkeer toegankelijk, verbonden hartlijnen van wegen met naam en/of nummer in Nederland.</p> <p>Woonkernen: zie verdeelmaatstaf 44. Inwoners: zie verdeelmaatstaf 4.</p>
Methode	<p>De gemeente wordt aan de verblijfsobjecten en stand- en ligplaatsen toegekend met behulp van de burgerlijke gemeentegrenzen van het Kadaster.</p> <p>Bij de berekening van het aantal potentiële klanten wordt uitgegaan van de woonkernen zoals gedefinieerd bij verdeelmaatstaf 44 (meerkernigheid), met dien verstande dat een kernvierkant dat op het grondgebied van twee of meer gemeenten ligt als (behorend tot) een woonkern voor ieder van deze gemeenten wordt beschouwd.</p> <p>Voorafgaand aan de berekening wordt eerst het zwaartepunt van ieder van de woonkernen bepaald. Het zwaartepunt van iedere woonkern wordt afgeleid van op het peilmoment actieve verblijfplaatsen binnen de woonkern bestaande uit verblijfsobjecten met de status "Verblijfsobject in gebruik (niet ingemeten)", "Verblijfsobject in gebruik", "Verbouwing verblijfsobject" en "Verblijfsobject buiten gebruik" en actieve</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>standplaatsen en ligplaatsen met de status "Plaats aangewezen". Het zwaartepunt wordt vastgelegd als een X- en Y-coördinaat en is het gemiddelde van alle actieve verblijfplaatsen binnen de woonkern.</p> <p>De afstand over de weg wordt bepaald door het zwaartepunt van de woonkern te projecteren op het NWB en de afstand over het netwerk tot iedere woonkern in Nederland te bepalen. De afstand van een woonkern tot zichzelf wordt op één kilometer gesteld, evenals afstanden tot andere woonkernen die kleiner zijn dan één kilometer.</p> <p>Vervolgens wordt het inwonertal binnen iedere woonkern van een gemeente bepaald. Inwoners van een gemeente die niet in een woonkern wonen, worden aan de woonkernen van een gemeente toegeedeeld naar rato van het inwonertal binnen de betreffende woonkern. Als eerste stap in de berekening wordt voor iedere woonkern in Nederland het aantal inwoners volgens een formule opgesplitst in aantallen potentiële landelijke klanten naar alle woonkernen in Nederland, met inbegrip van de woonkern zelf. Als tweede stap wordt per woonkern het aantal potentiële landelijke klanten uit alle kernen opgeteld. De landelijke centrumfunctie van een gemeente wordt verkregen door het aantal potentiële landelijke klanten van alle woonkernen binnen de gemeente te sommeren.</p> <p>Herindelingen Bij de berekening van het voorlopige cijfer houdt het CBS zo veel mogelijk rekening met gemeentelijke herindelingen die per 1 januari van het daaropvolgend jaar ingaan. Grenscorrecties van gemeenten zijn op dat tijdstip nog niet verwerkt.</p>
Publicatie	<p>Het CBS berekent een voorlopig en een definitief cijfer. Het voorlopige cijfer is gebaseerd op het aantal actieve verblijfplaatsen in de BAG per 1 september van het kalenderjaar voorafgaand aan de peildatum. Het definitieve cijfer is gebaseerd op het voorkomen in de BAG op peildatum afgeleid van het BAG-extract van 8 februari van het kalenderjaar van de peildatum.</p> <p>Kaartjes per gemeente met daarop de afgebakende woonkernen zijn bij het CBS (Hoofddirectie SER, sector Leefomgeving, team Regio en Ruimte Den Haag, info@cbs.nl) op aanvraag verkrijgbaar.</p> <p>Verdere informatie in de StatLine-databank van de CBS: www.cbs.nl/statline</p>
Meer informatie	Meicirculaire 2022: bijlage 2.5.2b
Peildatum	1 januari van het uitkeringsjaar
Beschikbaarheid	Voorlopig: november uitkeringsjaar t-1 Definitief: mei/juni uitkeringsjaar t.
Formule	aantal potentiële klanten x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

Verdeelmaatstaf functie	Leerlingen voortgezet onderwijs
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 20. WVO 2020: artikel 2.1, lid 1 sub a t/m d & artikel 4.12.
Definitie	Het gecorrigeerde aantal leerlingen dat op de peildatum voortgezet onderwijs volgt voor zover het onderwijs betreft als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid onder a t/m d van de WVO 2020 (Wet voortgezet onderwijs 2020). De correctie vindt plaats door het aantal leerlingen te vermenigvuldigen met 0,80.
Bron	De onderwijsinstellingen doen aan OCW/DUO-opgave van de aantallen leerlingen naar de stand van 1 oktober van het schooljaar. De gemeenten dienen alert te zijn op de voorlopige leerlingenaantallen die OCW/DUO in oktober/november van dat jaar aan de schoolbesturen (op basis van hun eigen opgaven) verstrekt. Aandachtspunten hierbij zijn: fusies tussen scholen, het openen en opheffen van vestigingen en herindeling of grenscorrectie.
Methode	De leerlingen van het voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs worden geteld per vestiging van de school en bij de gemeente waar de school gevestigd is. Onder vestigingen worden in artikel 4.12 WVO 2020 verstaan de hoofdvestiging en nevenvestiging(en) en tijdelijke nevenvestiging(en). De leerlingen van vestigingen worden geteld bij de gemeenten waar vestiging staat, ook als de (tijdelijke) nevenvestiging in een andere gemeente staat dan de hoofdvestiging Vanaf uitkeringsjaar 2011 tellen ook de zogenaamde VAVO (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) leerlingen mee. VAVO-leerlingen zijn leerlingen die staan ingeschreven aan een instelling voor voortgezet onderwijs, maar onderwijs volgen op een regionaal opleidingscentrum (ROC). <i>Vaststelling</i> De opgaven van de onderwijsinstellingen van de aantallen leerlingen per 1 oktober van het jaar t worden door OCW/DUO definitief vastgesteld in mei van het jaar t+2. Voorafgaand aan de definitieve vaststelling vindt een accountantscontrole plaats op de opgave van de schoolbesturen en een controle van de onderwijsinspectie.
Publicatie	https://duo.nl/open_onderwijsdata/databestanden/
Peildatum	1 oktober jaar t-1.
Beschikbaarheid	Voorlopig: mei uitkeringsjaar t. Definitief: mei uitkeringsjaar t+1.
Formule	Aantal leerlingen VO x 0,80 x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf functie	Leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 21. WVO 2020: artikel 2.1, lid 1
Definitie	<p>Het gecorrigeerde aantal leerlingen dat op de peildatum één van de volgende vormen van onderwijs volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a. onderwijs aan een "speciale school voor basisonderwijs" als gedefinieerd in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; b. praktijkonderwijs als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid WVO 2020; 2. speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, als bedoeld in artikel 2, 2e lid van de Wet op de expertisecentra. <p>Indien in een gemeente een gesloten accommodatie voor jeugdzorg dan wel een justitiële jeugdinrichting met gemeentelijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting aanwezig is, wordt het aantal leerlingen dat het onderwijs, bedoeld onder 2, in deze instellingen volgt, gelijkgesteld aan de toegekende leerlingencapaciteit in deze instellingen voor dit onderwijs.</p> <p>Correctie vindt plaats door het aantal leerlingen dat het onderwijs volgt, als volgt met de volgende factoren te vermenigvuldigen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voor de leerlingen bedoeld onder 1: 1,98. - Voor de leerlingen bedoeld onder 2: 3,46; met dien verstande dat indien is bepaald dat het onderwijs wordt gegeven aan groepen van duur 2, duur 3 of duur 6 leerlingen, het aantal leerlingen daarenboven wordt vermenigvuldigd met respectievelijk 4,30, 2,86 of 1,43. Waarbij duur 2 doofblinde leerlingen zijn, duur 3 dove of slechthorende leerlingen zijn die zeer moeilijk lerend zijn (ZML), duur 6 zijn dove of slechthorende leerlingen en leerlingen met een visueel beperking die ZML zijn.
Bron	<p>De onderwijsinstellingen doen aan OCW/DUO-opgave van de aantallen leerlingen naar de stand van 1 oktober van het schooljaar.</p> <p>De gemeenten dienen alert te zijn op de voorlopige leerlingenaantallen die OCW/DUO in oktober/november van dat jaar aan de schoolbesturen (op basis van hun eigen opgaven) verstrekt. Aandachtspunten hierbij zijn: fusies tussen scholen, het openen en opheffen van vestigingen en herindeling of grenscorrectie.</p>
Methode	De leerlingen van het voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs worden geteld per vestiging van de school en bij de gemeente waar de school gevestigd is. Onder

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>vestigingen worden in artikel 4.12 WVO 2020 verstaan de hoofdvestiging en nevenvestiging(en) en tijdelijke nevenvestiging(en). De leerlingen van vestigingen worden geteld bij de gemeenten waar vestiging staat, ook als de (tijdelijke) nevenvestiging in een andere gemeente staat dan de hoofdvestiging</p> <p>Vanaf uitkeringsjaar 2011 tellen ook de zogenaamde VAVO (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) leerlingen mee. VAVO-leerlingen zijn leerlingen die staan ingeschreven aan een instelling voor voortgezet onderwijs, maar onderwijs volgen op een regionaal opleidingscentrum (ROC).</p> <p><i>Vaststelling</i></p> <p>De opgaven van de onderwijsinstellingen van de aantallen leerlingen per 1 oktober van het jaar t worden door OCW/DUO definitief vastgesteld in mei van het jaar t+2. Voorafgaand aan de definitieve vaststelling vindt een accountantscontrole plaats op de opgave van de schoolbesturen en een controle van de onderwijsinspectie.</p>
Publicatie	https://duo.nl/open_onderwijsdata/databestanden/
Peildatum	Onderdeel 1a: februari t-1 Onderdeel 1b: oktober t-1 Onderdeel 2: februari t-1
Beschikbaarheid	Zie verdeelmaatstaf 20.
Formule	$((SO/VSO \times 1,98) + (SO/VSO \text{ duur} + (SO/VSO \text{ duur} 2 \times 4,30) + (SO/VSO \text{ duur} 3 \times 2,86) + (SO/VSO \text{ duur} 6 \times 1,43)) \times 3,46)$ x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf functie	Extra groei leerlingen voortgezet onderwijs
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 22.
Definitie	Voor deze maatstaf geldt het aantal ongewogen leerlingen voortgezet onderwijs (VO) genoemd bij verdeelmaatstaf 20. Het gaat hierbij om het verschil tussen het aantal leerlingen in het uitkeringsjaar en het aantal leerlingen 10 jaar eerder, voor zover dit verschil boven de gestelde drempel uitkomt. Bij de berekening wordt het aantal leerlingen van een uitkeringsjaar verminderd met 110% van het aantal leerlingen 10 jaar eerder. Indien de uitkomst van de maatstaf negatief is, wordt deze gelijkgesteld aan nul.
Bron	Zie verdeelmaatstaf 20.
Methode	De maatstaf wordt berekend door het aantal leerlingen voortgezet onderwijs van een bepaald jaar (t) te verminderen met 110% van het aantal leerlingen voortgezet onderwijs van 10 jaar eerder (t-10). Bij een negatieve uitkomst is de uitkering nul. De berekening is als volgt: bijvoorbeeld 2024: aantal leerlingen VO 2023 min 110% van het aantal van 2014.
Publicatie	https://duo.nl/open_onderwijsdata/databestanden/
Peildatum	1 oktober jaar t-1.
Beschikbaarheid	Voorlopig: mei uitkeringsjaar t. Definitief: mei uitkeringsjaar t+1.
Formule	$(VO\ t - (VO\ t-10 \times 1,10)) \times \text{gewicht}$. Mocht de uitkomst van deze berekening negatief zijn, dan is de waarde van deze maatstaf nul.
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Extra groei jongeren
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, 1e lid, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, 2e lid, bijlage 2, nr. 23.
Definitie	Het aantal jongeren (verdeelmaatstaf 7) verminderd met 110% van het aantal jongeren tien jaar eerder. Zie verder de definitie bij verdeelmaatstaf 7. Indien de uitkomst van de maatstaf negatief is, wordt deze gelijkgesteld aan nul.
Bron	De jaarlijks op 1 januari te houden structuurtelling waarbij van alle ingeschrevenen in de basisregistratie personen een selectie van gegevens uit GBA-V wordt geleverd aan het CBS. Autorisatie hiervoor is verleend met het besluit van de Minister van BZK van 30 januari 2015 (kenmerk 2015-0000056526).
Methode	De verdeelmaatstaf wordt berekend door het aantal jongeren van jaar t te verminderen met 110% van het aantal jongeren van jaar t-10. Indien de uitkomst negatief is wordt het resultaat op nul gesteld. De berekening is als volgt voor bijvoorbeeld het jaar 2024: Aantal jongeren 2024 min 110% van het aantal jongeren 2014.
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/ .
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar t
Beschikbaarheid	Definitief: juli uitkeringsjaar t.
Formule	$(\text{inwoners} < 18 \text{ jaar } t - (\text{inwoners} < 18 \text{ jaar } t-10 \times 1,10)) \times \text{gewicht}$. Mocht de uitkomst van deze berekening negatief zijn, dan is de waarde van deze maatstaf nul.
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf sociaal	Onderwijsachterstand
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 24.
Definitie	De onderwijsachterstand per gemeente, uitgedrukt in een achterstandsscore met drempel. De achterstandsscore is gebaseerd op de onderwijsscore per peuter (2,5 tot 4 jaar) en basisschoolleerling. Indien de achterstandsscore van een gemeente negatief is, wordt deze gelijkgesteld aan nul.
Bron	CBS.
Methode	De onderwijsscores worden berekend op basis van de regressiecoëfficiënten van de omgevingskenmerken die volgen uit het analysemodel waarin de relatie tussen onderwijsprestaties (Cito-eindscores), de potentie van het kind (intelligentiescores) en omgevingskenmerken vastgesteld. Zie voor meer informatie: https://www.cbs.nl/nl/dossier/dossier-onderwijsachterstanden/achterstandsscores-gemeenten .
Publicatie	Statline
Peildatum	1 februari van jaar t-1
Beschikbaarheid	juli/augustus t
Formule	Onderwijsachterstand x gewicht. Bij een negatieve waarde voor Onderwijsachterstand is de waarde van deze maatstaf nul.
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Oppervlakte land
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 25
Definitie	De oppervlakte land wordt op basis van de meest recent gepubliceerde kaarten van de Basisregistratie Topografie (BRT) bepaald, volgens de omschrijving van de hoofdgroepen voor de aanduiding van land in de statistiek van het bodemgebruik van het CBS. De bovengenoemde hoofdgroepen zijn: bebouwd, semi-bebouwd, landbouw, bos en natuur, verkeer en recreatie.
Bron	De kaartbladen van het Kadaster. De kaartbladen van het bodemgebruik van het CBS. De kaart met grenzen van gemeenten afgeleid van de Basisregistratie Kadaster.
Methode	De oppervlakte land, binnenwater en buitenwater wordt berekend met behulp van een geografisch informatiesysteem waarbij de meest recent gepubliceerde kaartbladen van de BRT, kaartbladen van het bodemgebruik en gemeentegrenzen worden gecombineerd. Het CBS berekent de oppervlakte land in onderlinge samenhang met de oppervlakte binnenwater, de oppervlakte buitenwater en de bodemfactoren. De oppervlakten land worden als zodanig volgens de bovengenoemde statistiek van het bodemgebruik vastgesteld.
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/ Kaartjes per gemeente met daarop afgebeeld het oppervlak land, binnen- en buitenwater met de betrokken oppervlaktecijfers en bodemfactoren zijn bij het CBS (info@cbs.nl) op aanvraag verkrijgbaar.
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oppervlakte land in hectaren x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	oppervlakte land * bodemfactor gemeente												
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 26 en artikel 12												
Definitie	<p>Bij deze maatstaf wordt de oppervlakte land in hectaren (maatstaf 25) vermenigvuldigd met de zogenoemde 'bodemfactor' van de gemeente. De bodemfactor is het gewogen gemiddelde aandeel van de verschillende grondsoorten in het totale oppervlak van land en binnenwater binnen de gemeente (bijvoorbeeld klei, veen, goede grond en binnenwater).</p> <p>Oppervlakte land: zie verdeelmaatstaf 25. Oppervlakte binnenwater: zie verdeelmaatstaf 27.</p> <p>Bodemfactor gemeente De bodemfactor gemeente is het gewogen gemiddelde aandeel van de verschillende grondsoorten in het totale oppervlak van land en binnenwater binnen de gemeente. Bij de weging worden de volgende wegingsfactoren gehanteerd:</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th><u>Categorie</u></th> <th><u>Wegingsfactor</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Land: zandgrond</td> <td>1,00</td> </tr> <tr> <td>Land: klei</td> <td>1,30</td> </tr> <tr> <td>Land: kleiveen</td> <td>1,45</td> </tr> <tr> <td>Land: veen</td> <td>2,10</td> </tr> <tr> <td>Binnenwater</td> <td>1,00</td> </tr> </tbody> </table>	<u>Categorie</u>	<u>Wegingsfactor</u>	Land: zandgrond	1,00	Land: klei	1,30	Land: kleiveen	1,45	Land: veen	2,10	Binnenwater	1,00
<u>Categorie</u>	<u>Wegingsfactor</u>												
Land: zandgrond	1,00												
Land: klei	1,30												
Land: kleiveen	1,45												
Land: veen	2,10												
Binnenwater	1,00												
Bron	<p>Bodemgesteldheidskaart 2022, GeoTOP versie 1.5 van Geologische Dienst Nederland-TNO met verdeling van ondergrond naar kleigrond, kleiveengrond, veengrond en zandgrond. Oppervlakte land: zie verdeelmaatstaf 25 Oppervlakte binnenwater: zie verdeelmaatstaf 27</p>												
Methode	<p>Het CBS berekent de oppervlakte land in onderlinge samenhang met de oppervlakte binnenwater de oppervlakte buitenwater volgens de statistiek van het bodemgebruik en oppervlakten kleigrond, kleiveengrond, veengrond en zandgrond volgens de Bodemgesteldheidskaart.</p> <p>De oppervlaktes goede grond, klei, kleiveen, veen en binnenwater van een gemeente, respectievelijk van haar woonkernen en buitengebied, worden berekend met behulp van een geografisch informatiesysteem waarbij de objectklasse Waterdeel van de Basisregistratie Topografie, kaartbladen van het bodemgebruik, Bodemgesteldheidskaart, tellingen van verblijfsobjecten, stand- en ligplaatsen uit de BAG per rastervierkant en gemeentegrenzen worden gecombineerd.</p>												

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	De bodemfactoren van de desbetreffende eenheden (gemeente, woonkernen, buitengebied) worden berekend door de oppervlakten zandgrond, kleigrond, kleiveengrond, veengrond en binnenwater te wegen met de betrokken wegingsfactoren, deze dan te sommeren en vervolgens te delen op de som van de oppervlakten land en binnenwater.
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oppervlakte land in hectaren x bodemfactor gemeente x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Oppervlakte binnenwater
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 27.
Definitie	<p>Oppervlakte binnenwater: het aantal hectaren binnenwater in een gemeente.</p> <p>De oppervlakte binnenwater wordt op basis van de meest recente gepubliceerde kaarten van de Basisregistratie Topografie (schaal 1: 10.000) bepaald. Daarbij geldt de omschrijving van de hoofdgroep binnenwater in de statistiek van het bodemgebruik van het CBS.</p> <p>Het IJsselmeer is hierbij uitgezonderd. Tot het binnenwater behoren tevens die delen van de Waddenzee, de Eems, de Dollard, de Noordzee, de Oosterschelde, de Westerschelde en het IJsselmeer die liggen tussen havenhoofden en strekdammen.</p> <p>Bij vrij in zee uitmondende rivieren zonder strekdammen of havenhoofden wordt de grens tussen binnen- en buitenwater gevormd door een denkbeeldige lijn ter hoogte van de hoogwaterlijn langs de kust.</p> <p>Het water in natuurlijke inhammen wordt als buitenwater beschouwd, ongeacht of dat water al dan niet een economische functie vervult voor het achterland. Ook het water van kreken in kwelders en schorregebieden wordt tot buitenwater gerekend, ongeacht de breedte van dat water. Ten slotte wordt ook de natuurlijke inham de Slufter als buitenwater beschouwd.</p>
Bron	<p>De kaartbladen van het Kadaster.</p> <p>De kaartbladen van het bodemgebruik van het CBS.</p> <p>De kaart met grenzen van gemeenten afgeleid van de Basisregistratie Kadaster.</p>
Methode	<p>De oppervlakte land, binnenwater en buitenwater wordt berekend met behulp van een geografisch informatiesysteem waarbij de meest recent gepubliceerde kaartbladen van de BRT, kaartbladen van het bodemgebruik en gemeentegrenzen worden gecombineerd.</p> <p>Het CBS berekent de oppervlakte land in onderlinge samenhang met de oppervlakte binnenwater, de oppervlakte buitenwater en de bodemfactoren. De oppervlakten land worden als zodanig volgens de bovengenoemde statistiek van het bodemgebruik vastgesteld.</p>
Publicatie	<p>StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/ Kaartjes per gemeente met daarop afgebeeld het oppervlak land, binnen- en buitenwater met de betrokken</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	oppervlaktecijfers en bodemfactoren zijn bij het CBS (info@cbs.nl) op aanvraag verkrijgbaar.
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oppervlakte binnenwater in hectaren x het gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Oppervlakte buitenwater
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 28.
Definitie	<p>Oppervlakte buitenwater: het aantal hectaren buitenwater in een gemeente.</p> <p>De oppervlakte buitenwater wordt in hectaren gemeten op basis van de meest recent gepubliceerde kaarten van de Basisregistratie Topografie. Daarbij geldt de omschrijving van de hoofdgroep buitenwater in de statistiek van het bodemgebruik van het CBS.</p> <p>Bij vrij in zee uitmondende rivieren zonder strekdammen of havenhoofden wordt de grens tussen binnen- en buitenwater gevormd door een denkbeeldige lijn ter hoogte van de hoogwaterlijn langs de kust. Het aantal hectare bedraagt maximaal 10.000.</p> <p>Het water in natuurlijke inhammen, kreken in kwelders en schorregebieden wordt als buitenwater aangemerkt. Het IJsselmeer wordt eveneens als buitenwater aangemerkt. Niet tot het buitenwater wordt gerekend die delen van de Waddenzee, de Eems, de Dollard, de Noordzee, de Oosterschelde, de Westerschelde en het IJsselmeer die liggen tussen havenhoofden en strekdammen. Deze oppervlakten worden tot binnenwater gerekend.</p>
Bron	De kaartbladen van het Kadaster. De kaartbladen van het bodemgebruik van het CBS. De kaart met grenzen van gemeenten afgeleid van de Basisregistratie Kadaster.
Methode	<p>De oppervlakte land, binnenwater en buitenwater wordt berekend met behulp van een geografisch informatiesysteem waarbij de meest recent gepubliceerde kaartbladen van de BRT, kaartbladen van het bodemgebruik en gemeentegrenzen worden gecombineerd.</p> <p>Het CBS berekent de oppervlakte land in onderlinge samenhang met de oppervlakte binnenwater, de oppervlakte buitenwater en de bodemfactoren. De oppervlakten land worden als zodanig volgens de bovengenoemde statistiek van het bodemgebruik vastgesteld.</p>
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/ Kaartjes per gemeente met daarop afgebeeld het oppervlak land, binnen- en buitenwater met de betrokken oppervlaktecijfers en bodemfactoren zijn bij het CBS (info@cbs.nl) op aanvraag verkrijgbaar.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

Peildatum	1 januari uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oppervlakte buitenwater in hectaren (met een maximum van 10.000 ha) x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Oppervlakte bebouwing woonkernen
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c en d Bfv 2001: art. 1 lid f en art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 29.
Definitie	<p>De oppervlakte bebouwing gelegen binnen woonkernen per gemeente in hectaren.</p> <p>De oppervlakte bebouwing binnen woonkernen is de som van de oppervlakten van panden in hectaren afgeleid van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Bebouwing betreft de oppervlakten van de panden met uitzondering van panden die aan te merken zijn als kas/warenhuis of tank.</p> <p>Woonkernen: zie verdeelmaatstaf 44.</p>
Bron	<p>De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). De BAG bevat alle pandcontouren, verblijfsobjecten, standplaatsen en ligplaatsen. De Basisregistratie Topografie (BRT). De BRT bevat alle contouren van kas/warenhuis en tank.</p> <p>De kaart met grenzen van gemeenten afgeleid van de Basisregistratie Kadaster.</p>
Methode	<p>De uit de BAG afgeleide bebouwing betreft de op de peildatum actieve panden met de status "Pand in gebruik (niet ingemeten)", "Pand in gebruik", "Pand buiten gebruik", "Verbouwing pand" of "Sloopvergunning verleend".</p> <p>Uitgesloten worden panden die overwegend als kas/warenhuis of tank worden aangemerkt. Uitsluiting volgt uit een combinatie van het pand met de elementen kas/warenhuis en tank van de meest recent gepubliceerde BRT.</p> <p>De oppervlakte bebouwing binnen de woonkernen en het buitengebied van een gemeente wordt berekend met behulp van een geografisch informatiesysteem. Hierbij wordt de gecorrigeerde bebouwing volgens de BAG per rastervierkant gecombineerd met het aantal verblijfsobjecten, stand- en ligplaatsen van de BAG. Rastervierkanten zijn vierkanten van 500 bij 500 meter, zoals deze worden gebruikt door het CBS.</p> <p>Een vierkant met in totaal 25 of meer verblijfsobjecten, stand- en ligplaatsen wordt als woonkern of onderdeel van een woonkern aangemerkt. Een vierkant met 24 of minder verblijfplaatsen wordt als buitengebied aangemerkt.</p> <p>Vaststelling Het CBS berekent een voorlopig en een definitief cijfer.</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>Het voorlopige cijfer is gebaseerd op het voorkomen van panden in de BAG per 1 september van het kalenderjaar voorafgaand aan de peildatum.</p> <p>Het definitieve cijfer is gebaseerd op het voorkomen van panden in de BAG op de peildatum afgeleid van het BAG-extract van 8 februari van het kalenderjaar van de peildatum.</p>
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oppervlakte bebouwing woonkernen in hectaren x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c en d Bfv 2001: art. 1 lid f en art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 30.
Definitie	<p>Bij deze maatstaf wordt de uitkomst van maatstaf 29 (oppervlakte bebouwing woonkernen) vermenigvuldigd met de bodemfactor woonkernen.</p> <p>De oppervlakte land, binnenwater en buitenwater wordt berekend met behulp van een geografisch informatiesysteem waarbij de meest recent gepubliceerde kaartbladen van de BRT, kaartbladen van het bodemgebruik en gemeentegrenzen worden gecombineerd.</p> <p>Het CBS berekent de oppervlakte land in onderlinge samenhang met de oppervlakte binnenwater, de oppervlakte buitenwater en de bodemfactoren. De oppervlakten worden als zodanig volgens de bovengenoemde statistiek van het bodemgebruik vastgesteld</p> <p>Bodemfactor woonkernen Het gewogen gemiddelde aandeel van het binnenwater en de verschillende grondsoorten onder land in het totale oppervlak van land en binnenwater binnen de woonkernen van de gemeente.</p> <p>Oppervlakte bebouwing woonkernen: zie verdeelmaatstaf 29. Woonkernen: zie verdeelmaatstaf 44. Bodemfactor: zie verdeelmaatstaf 26.</p>
Bron	Bebouwing: zie verdeelmaatstaf 29 Woonkernen: zie verdeelmaatstaf 44 Bodemfactor: zie verdeelmaatstaf 26
Methode	Bebouwing: zie verdeelmaatstaf 29 Woonkernen: zie verdeelmaatstaf 44 Bodemfactor: zie verdeelmaatstaf 26
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oppervlakte bebouwing woonkernen in hectaren x bodemfactor woonkernen x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Oppervlakte bebouwing buitengebied
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c en d Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 31.
Definitie	De oppervlakte bebouwing in het buitengebied (gebied dat niet tot de woonkernen behoort) van een gemeente in hectaren. Oppervlakte bebouwing: zie verdeelmaatstaf 29. Buitengebied: zie verdeelmaatstaf 44.
Bron	Oppervlakte bebouwing: zie verdeelmaatstaf 29. Buitengebied: zie verdeelmaatstaf 44.
Methode	Oppervlakte bebouwing: zie verdeelmaatstaf 29. Buitengebied: zie verdeelmaatstaf 44.
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oppervlakte bebouwing buitengebied in hectaren x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

nr. 32

Verdeelmaatstaf fysiek	Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c en d Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 32.
Definitie	De oppervlakte bebouwing in het buitengebied (gebied dat niet tot de woonkernen behoort) van de gemeente in hectaren vermenigvuldigd met de bodemfactor buitengebied. Bodemfactor buitengebied Het gewogen gemiddelde aandeel van het binnenwater en de verschillende grondsoorten onder land in het totale oppervlak van land en binnenwater binnen het buitengebied van de gemeente.
Bron	Bebouwing: zie verdeelmaatstaf 29. Buitengebied: zie verdeelmaatstaf 44. Bodemfactor: zie verdeelmaatstaf 26.
Methode	Bebouwing: zie verdeelmaatstaf 29. Buitengebied: zie verdeelmaatstaf 44. Bodemfactor: zie verdeelmaatstaf 26.
Peildatum	1 januari van uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oppervlakte bebouwing buitengebied in hectaren x bodemfactor buitengebied x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Woonruimten
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder d. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 33.
Definitie	De maatstaf woonruimten omvat: 1. het aantal verblijfsobjecten met woonfunctie in een gemeente volgens de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG); 2. het aantal verblijfsobjecten met logiesfunctie in een gemeente volgens de BAG; 3. voor gemeenten waar het aantal personen in zorginstellingen per 1000 inwoners uitgaat boven het landelijk gemiddelde per 1000 inwoners de uitkomst van de berekening: (aantal personen zorginstellingen per 1000 inwoners - landelijk gemiddelde aantal personen zorginstellingen per 1000 inwoners) * aantal inwoners/1000; 4. 25% van het aantal uitwonende studenten in een gemeente.
Bron	De gegevens zijn afkomstig van het CBS waarbij gebruik wordt gemaakt van onderstaande bronnen. Voor de onder 1 en 2 genoemde aantallen: de BAG. Voor het onder 3 genoemde aantal: de BRP. Voor het onder 4 genoemde aantal: de inschrijvingen in het hoger onderwijs (bestaande uit HBO en WO) van DUO in combinatie met de BRP.
Methode	Voor de onder 1 en 2 genoemde aantallen: het CBS stelt het aantal woonruimten vast conform de systematiek van de BAG. Voor de door het CBS gehanteerde definities en de wijze van vaststelling zie www.cbs.nl/vastgoed . Voor het onder 3 genoemde aantal: uit de statistiek institutionele bevolking worden de bewoners van zorginstellingen geselecteerd. Voor de uitsplitsing van de institutionele bevolking naar bewoners van zorginstellingen en overige institutionele instellingen worden bronbestanden van het CBS gebruikt die ten grondslag liggen aan de StatLine-tabel Personen in instellingen . Met deze bronbestanden worden de institutionele huishoudens opgesplitst in instellingen voor (AWBZ-)verpleging en verzorging, overige zorginstellingen (gehandicaptenzorg, jeugdzorg, volwassenenzorg en -opvang) en overige institutionele huishoudens (instellingen waarvan de bewoners wel verzorgd worden maar niet ziek zijn: opleidingsinternaten, kazernes, gevangenissen, asielzoekerscentra). Voor het onder 4 genoemde aantal: zie bij 'Bron'.
Publicatie	www.cbs.nl/statline
Meer informatie	Septembercirculaire 2020: blz. 15 en bijlage 2.6.1. Septembercirculaire 2021: blz. 17 en bijlage 2.5.1.
Peildatum	1 januari van het uitkeringsjaar.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

Beschikbaarheid	Voor de onder 1 en 2 genoemde aantallen: Voorlopig: februari jaar t Definitief: mei jaar t. Voor het onder 3 genoemde aantal: Definitief: juli/augustus jaar t. Voor het onder 4 genoemde aantal: Voorlopig: juli/augustus jaar t. Definitief: juli/augustus jaar t+1.
Formule	$(\text{woonfunctie} + \text{logiesfunctie} + ((\text{aantal personen zorginstellingen per 1000 inwoners} - \text{landelijk gemiddelde aantal personen zorginstellingen per 1000 inwoners}) * (\text{aantal inwoners}/1000)) + (0,25 * \text{uitwonende studenten}) * \text{gewicht}$ Bij het berekende aantal personen in zorginstellingen wordt een eventuele negatieve uitkomst op nul gesteld.
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Woonruimten * bodemfactor woonkernen
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder d. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 34.
Definitie	Deze maatstaf wordt berekend door woonruimten (maatstaf 33) te vermenigvuldigen met de bodemfactor van (uitsluitend) de bodemfactor van woonkernen in de gemeente (maatstaf 30).
Bron	Woonruimten: zie verdeelmaatstaf 33 Bodemfactor woonkernen: zie verdeelmaatstaf 30.
Methode	Woonruimten: zie verdeelmaatstaf 33 Bodemfactor woonkernen: zie verdeelmaatstaf 30.
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari van uitkeringsjaar
Beschikbaarheid	Woonruimten: zie verdeelmaatstaf 33 Bodemfactor woonkernen: zie verdeelmaatstaf 30.
Formule	aantal woonruimten x bodemfactor woonkernen x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Oppervlakte historische kern
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 35, 36 en 37.
Definitie	<p>De definitie voor de historische kernen is opgenomen in de nota van toelichting bij het Besluit voorlopige verfijning algemene uitkering historische stadskernen (Staatsblad 1973, nr. 592) en is sindsdien niet gewijzigd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de gemeente moet een kern op haar grondgebied hebben, die in de periode van omstreeks 1600 tot omstreeks 1850 als stad werd aangemerkt; 2. het omstreeks 1830 door aaneengesloten bebouwing gekenmerkte gedeelte van de kern moet qua structuur thans nog tot een voldoende oppervlakte ongewijzigd aanwezig zijn. De ongewijzigde oppervlakte van de kern moet tenminste 5 ha zijn om voor de maatstaf in aanmerking te kunnen komen. De kern moet op tenminste twee van een negental historische kaarten, die voor het gestelde doel betrouwbaar worden geacht, als stad zijn vermeld. <p>Voor de betrokken gemeenten is de oppervlakte van de historische kernen vastgesteld volgens bijlage 2 van de Regeling uitwerking verdeelmaatstaven provinciefonds en gemeentefonds; de oppervlakten wijzigen niet meer.</p>
Bron	De kaarten die in de Nota van toelichting bij Staatsblad 1973, nr. 592 zijn opgenomen, dan wel kaarten van een vergelijkbare kwaliteit en de Kadastrale Minuutplannen van omstreeks 1830.
Methode	<p>De oppervlakten zijn overgenomen uit paragraaf 2.6 van het Besluit verfijning algemene uitkering (BVA) 1984 (Staatsblad 1984, nr. 179). In Bijlage 2 bij artikel 19 van de Regeling uitwerking verdeelmaatstaven provincie- en gemeentefonds zijn de oppervlakten definitief vastgesteld.</p> <p><i>Herindelingen</i></p> <p>De oppervlakte van de historische kern wordt toegerekend aan de gemeente waarbinnen de kern na de herindeling komt te liggen.</p>
Formule	<p>Er kunnen meerdere historische kernen per gemeente voorkomen. Het oppervlak hiervan wordt per kern afzonderlijk gemeten. Het gewicht is afhankelijk van de omvang van de kern. Voor het gewicht wordt onderscheid gemaakt tussen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. kernen waarvan het grondoppervlak kleiner is dan of gelijk aan 40 ha; b. kernen waarvan het grondoppervlak groter is dan 40 ha, maar kleiner dan 65 ha; c. kernen waarvan het grondoppervlak groter is dan of gelijk aan 65 ha.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	$\{(kern\ I \leq 40\ ha + kern\ II \leq 40\ ha + kern\ III \leq 40\ ha) \times$ gewicht groep 1} + $\{(kern\ I > 40\ ha\ of < 65\ ha + kern\ II > 40\ ha\ of < 65\ ha +$ kern III > 40 ha of < 65 ha) x gewicht groep 2} + $\{(kern\ I \geq 65\ ha + kern\ II \geq 65\ ha + kern\ III \geq 65\ ha) \times$ gewicht groep 3}
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Bewoonde oorden 1930
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder d. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 38.
Definitie	<p>De maatstaf omvat het historisch aantal woningen, zoals vastgesteld bij de Volkstelling van 31-12-1930 in gesloten nederzettingen (bewoonde oorden) van 500 woningen of meer.</p> <p>Valt een bewoond oord uiteen in als zodanig geregistreerde gedeelten dan zijn deze gedeelten gesommeerd voor de bepaling van de omvang van het oord. Binnen deze oorden of hun gedeelten zijn als historische woningen aangemerkt alle woningen, ook de leegstaande woningen en de woningen welke deel uitmaken van gestichten, kazernes en andere bijzondere complexen.</p> <p>Voor de betrokken gemeenten is het aantal bewoonde oorden en het aantal woningen in die oorden vastgesteld volgens bijlage 3 van de Regeling uitwerking verdeelmaatstaven provinciefonds en gemeentefonds; de aantallen wijzigen niet meer.</p>
Bron	"Volkstelling 31 December 1930, Deel I, Plaatselijke indeling, bewoonde en onbewoonde woningen, bewoonde schepen en wagens, oppervlakte en bevolkingsdichtheid, lijst van gemeenten, dorpen, gehuchten, enz." Uitgegeven in de Serie Statistiek van Nederland door de Rijks uitgeverij dienst van de Nederlandsche Staatscourant, 's-Gravenhage, 1932.
Methode	<p><i>Vaststelling bij ongewijzigd grensverloop sinds 1930</i> Lag een bewoond oord in 1930 op het grondgebied van één of meerdere gemeenten en is het grensverloop sinds 1930 ter plekke van het bewoonde oord niet gewijzigd, dan is de verdeling van de Volkstelling aangehouden. Het historisch aantal woningen is dan toegewezen aan de betreffende gemeenten of hun rechtsopvolgers.</p> <p><i>Vaststelling bij gewijzigd grensverloop sinds 1930</i> Als een bewoond oord in 1930 op het grondgebied van één of meerdere gemeenten lag en er is een wijziging opgetreden in het grensverloop binnen het gebied van dat bewoonde oord, dan is de ligging van het bewoonde oord binnen de nieuwe grenzen bepalend voor de toewijzing van het historisch aantal woningen: - ligt het bewoonde oord na de wijziging van de gemeentelijke indeling binnen het grondgebied van één gemeente dan is het historisch aantal woningen ook aan die gemeente toegerekend; - ligt het bewoonde oord na de wijziging van de gemeentelijke indeling binnen het grondgebied van meer dan één gemeente en is het historisch aantal overgaande woningen niet bekend of</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>niet te schatten op grond van de situatie in 1930, dan is het historisch aantal woningen in het bewoonde oord naar rato van het aantal overgaande inwoners aan de betreffende gemeenten toegerekend.</p> <p><i>Herindelingen</i> Het historisch aantal woningen in het bewoonde oord wordt toegerekend aan de gemeente(n) waarin het bewoonde oord na een wijziging van de gemeentelijke indeling geheel of gedeeltelijk is gelegen.</p>
Formule	<p>(de som van het historisch aantal woningen in de bewoonde oorden I t/m) x gewicht</p> <p>Toelichting op de specificatie: de naam van het bewoonde oord staat onder volgnummer I etc. vermeld op de specificatie bij "indirect gebruikte basisgegevens".</p>
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

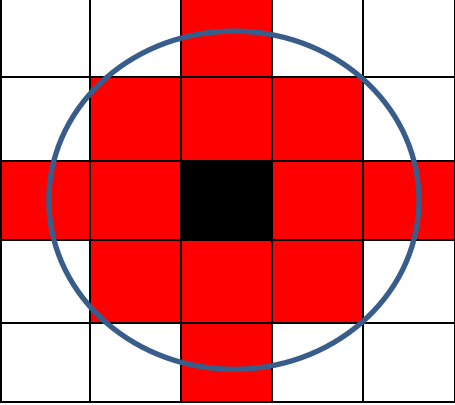
Verdeelmaatstaf fysiek	Bewoonde oorden 1930 met historische kernen
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder d. Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 39.
Definitie	<p>De verdeelmaatstaf historische woningen in bewoonde oorden omvat het historisch aantal woningen in een in de gemeente gelegen bewoond oord (of delen daarvan) met een minimum van 500 woningen in 1930 (zie verdeelmaatstaf 38), mits dat bewoonde oord een historische kern heeft met een grondoppervlak van tenminste vijf hectaren (zie verdeelmaatstaf 35 t/m 37) en die historische kern gelegen is op het grondgebied van die gemeente.</p> <p>De vaststelling van het historisch aantal woningen vallend onder deze verdeelmaatstaf, geschiedt op het niveau van de bewoonde oorden of gedeelten daarvan. Nadat is bepaald of een bewoond oord een historische kern heeft, wordt vastgesteld wat het historisch aantal woningen is van dit bewoonde oord. Het aantal eenheden per gemeente volgt uit de sommatie van deze aantallen over de bewoonde oorden of de gedeelten daarvan die liggen op het grondgebied van de gemeente.</p> <p>Voor de betrokken gemeenten is het aantal historische woningen in de oorden vastgesteld volgens bijlage 3 van de Regeling uitwerking verdeelmaatstaven provinciefonds en gemeentefonds; de aantallen wijzigen niet meer.</p>
Bron	De kaarten die in de Nota van toelichting bij Staatsblad 1973, nr. 592 zijn opgenomen, dan wel kaarten van een vergelijkbare kwaliteit en de Kadastrale Minuutplans van omstreeks 1830. "Volkstelling 31 December 1930, Deel I, Plaatselijke indeling, bewoonde en onbewoonde woningen, bewoonde schepen en wagens, oppervlakte en bevolkingsdichtheid, lijst van gemeenten, dorpen, gehuchten, enz." Uitgegeven in de Serie Statistiek van Nederland door de Rijks uitgeverij dienst van de Nederlandsche Staatscourant, 's-Gravenhage, 1932.
Methode	<p><i>Vaststelling bij ongewijzigd grensverloop sinds 1930</i> Het historisch aantal woningen in (dat deel van) het bewoonde oord waarin de historische kern lag zijn toegewezen aan de gemeente die in de publicatie is genoemd of haar rechtsopvolger.</p> <p><i>Vaststelling bij gewijzigd grensverloop sinds 1930</i> Als een bewoond oord met een historische kern op het grondgebied van één of meerdere gemeenten lag en er is een wijziging opgetreden in het grensverloop binnen het gebied van dat bewoonde oord, dan is de ligging van de historische kern</p>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>binnen de nieuwe gemeentegrenzen bepalend voor de toerekening van het historisch aantal woningen:</p> <ul style="list-style-type: none">- ligt het bewoonde oord na de wijziging van de gemeentelijke indeling binnen het grondgebied van één gemeente dan is het historisch aantal woningen van dat bewoonde oord ook aan die gemeente toegerekend;- ligt het bewoonde oord na de wijziging van de gemeentelijke indeling binnen het grondgebied van meer dan één gemeente en is het historisch aantal overgaande woningen niet bekend, dan is het historisch aantal woningen in het bewoonde oord naar rato van het aantal overgaande inwoners aan die gemeenten toegerekend. Het historisch aantal woningen in (dat deel van) het bewoonde oord waarin de historische kern ligt wordt toegerekend aan de gemeente waarin de historische kern ligt. <p><i>Herindelingen</i></p> <p>Het historisch aantal woningen in (een deel van) een bewoonde oord met een historische kern worden na een wijziging van de gemeentelijke indeling toegerekend aan de gemeente waarin de historische kern is gelegen.</p>
Formule	<p>[de som van het historisch aantal woningen in de bewoonde oorden van de gemeente waarin in het bewoonde oord een historische kern is gelegen met een grondoppervlak van tenminste 5 hectaren (volnummers I t/m ...)] x gewicht.</p> <p>Toelichting op de specificatie: de naam van het bewoonde oord, de historische kern of het bewoonde oord met een historische kern met een grondoppervlak van tenminste vijf hectaren staat met volgnummer I etc. vermeld op de specificatie bij "indirect gebruikte basisgegevens".</p>
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV)
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, 1e lid, tabel B, onder d Bfv 2001: art. 3, 2e lid, bijlage 2, nr. 31; art. 18 Regeling: art. 9, bijlage 1
Definitie	In het nieuwe verdeelmodel wordt er geen bedrag meer verstrekt op basis van de maatstaf ISV (Investeringsbudget Stedelijke vernieuwing). Gelet op artikel 8, eerste lid, van de Fvw dient het verdeelmodel echter in ieder geval de onderscheiding 'noodzaak voor vernieuwing van de bebouwing' te bevatten. Dit is de reden dat nog steeds de maatstaf ISV in het verdeelmodel is opgenomen. In de praktijk zal aan deze maatstaf een bedrag per eenheid van 0 worden verbonden, waarmee materieel bewerkstelligd wordt dat gemeenten op basis van deze maatstaf geen bedrag zullen ontvangen.
Bron	n.v.t.
Methode	n.v.t.
Formule	n.v.t.
Uitkeringsfactor	n.v.t.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

nr. 41 Verdeelmaatstaf fysiek	Omgevingsadressendichtheid (OAD)
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder d Bfv 2001: art 1 lid e, art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 40.
Definitie	De omgevingsadressendichtheid (OAD) is het gemiddelde aantal hoofdadressen per km ² dat een hoofdadres binnen zijn omgeving heeft. Als omgeving van een adres wordt een cirkel aangehouden met een straal van 1 km rondom dat adres.
Bron	Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).
Methode	<p><i>Berekening</i></p> <p>Voor de berekening van de omgevingsadressendichtheid wordt gebruik gemaakt van zogenoemde 'rastervierkanten'. Dit zijn vierkanten van 500 bij 500 meter volgens het Rijksdriehoeksstelsel. Het grondgebied van een gemeente omvat dus een groot aantal rastervierkanten. De omgevingsadressendichtheid (oad) wordt berekend door het gemiddelde te nemen van de omgevingsadressendichtheid van alle rastervierkanten in de gemeente. Wel is het van belang dat als een rastervierkant geen enkel adres bevat, dit rastervierkant niet meetelt.</p> <p>De oad van een rastervierkant wordt bepaald door het aantal hoofdadressen van dat betreffende rastervierkant op te tellen bij het aantal hoofdadressen van de rastervierkanten waarvan het middelpunt binnen een straal van 1 kilometer van het middelpunt van het betreffende rastervierkant is gelegen. Dit betekent een bepaald rastervierkant 12 omliggende rastervierkanten heeft (zie figuur). In totaal worden er voor het vaststellen van de oad 13 rastervierkanten betrokken (het betreffende rastervierkant en de 12 omliggende rastervierkanten). Het totaal wordt gedeeld door 3,25 (de totale oppervlakte in vierkante kilometers van de rastervierkanten). Indien een rastervierkant in meerdere gemeenten ligt, dan telt dat rastervierkant voor die betreffende gemeenten gewoon mee. Het CBS, dat de cijfers aanlevert, baseert de cijfers op zijn beurt weer op cijfers uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)</p> <p>De volgende verblijfplaatsen in de BAG worden als (hoofd)adres aangeduid : "Verblijfsobject in gebruik (niet</p> <div style="display: flex; align-items: center;">  <div style="margin-left: 10px;"> <p>gemeenten ligt, dan telt dat rastervierkant voor die betreffende gemeenten gewoon mee. Het CBS, dat de cijfers aanlevert, baseert de cijfers op zijn beurt weer op cijfers uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)</p> <p>De volgende verblijfplaatsen in de BAG worden als (hoofd)adres aangeduid : "Verblijfsobject in gebruik (niet</p> </div> </div>

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>ingemeten)", "Verblijfsobject in gebruik", "Verbouwing verblijfsobject" en "Verblijfsobject buiten gebruik" en de actieve standplaatsen en ligplaatsen met de status "Plaats aangewezen".</p> <p><i>Vaststelling</i> Het CBS berekent een voorlopig en een definitief cijfer. Het voorlopige cijfer is gebaseerd op de stand in de BAG per 1 september van het kalenderjaar voorafgaand aan de peildatum. Het definitieve cijfer is gebaseerd op de stand in de BAG op de peildatum afgeleid van het BAG-extract van 8 februari van het kalenderjaar van de peildatum.</p> <p><i>Herindelingen</i> Bij de berekening van het voorlopige cijfer houdt het CBS zo veel mogelijk rekening met gemeentelijke herindelingen die per 1 januari van het daaropvolgend jaar ingaan. Grenscorrecties van gemeenten zijn op dat tijdstip nog niet verwerkt.</p>
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Voorlopig cijfer jaar t: november jaar t-1. Definitief cijfer jaar t: mei/juni jaar t.
Formule	$[oad \times \text{aantal woonruimten volgens maatstaf 33 : 1000}] \times \text{gewicht}$
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Oeverlengte * bodemfactor gemeente
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder d Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 41.
Definitie	<p>Deze maatstaf wordt berekend door de totale oeverlengte in een gemeente te vermenigvuldigen met de bodemfactor van de (gehele) gemeente.</p> <p>De oeverlengte is de omtrek van aaneengesloten vlakken water, gemeten in hectometers, volgens de objectklasse Waterdeel van de Basisregistratie Topografie (schaal 1: 10.000). Daarbij wordt buiten beschouwing gelaten: waterlopen smaller dan 6 meter en wateroppervlakten kleiner dan 50 m² (meren en poelen).</p> <p>Bij de bepaling van de omtrek van het wateroppervlak zijn de lijnen die de begrenzing vormen tussen buitenwater en land, respectievelijk tussen buitenwater en binnenwater, uitgesloten.</p> <p>Bodemfactor gemeente: zie verdeelmaatstaf 26.</p>
Bron	<p>De kaartbladen van het Kadaster.</p> <p>De kaartbladen van het bodemgebruik van het CBS.</p> <p>De kaart met grenzen van gemeenten afgeleid van de Basisregistratie Kadaster.</p> <p>Bodemfactor gemeente: zie verdeelmaatstaf 26.</p>
Methode	De oeverlengte wordt berekend met behulp van een geografisch informatiesysteem waarbij de meest recent gepubliceerde kaartbladen van de BRT, kaartbladen van het bodemgebruik en gemeentegrenzen worden gecombineerd.
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar t.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	oeverlengte in hectometers x bodemfactor gemeente x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	$(\text{oeverlengte} + 2 * \text{oeverlengte in veen/kleiveengebied}) * \text{bodemfactor gemeente} * \text{dichtheidsfactor}$
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder c Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 42.
Definitie	$(\text{oeverlengte} + 2x \text{oeverlengte in veen/ kleiveengebied}) * \text{bodemfactor gemeente} * \text{dichtheidsfactor}.$ Oeverlengte: zie verdeelmaatstaf 42 Oeverlengte in veen/kleiveengebied: zie verdeelmaatstaf 25 Bodemfactor gemeente: zie verdeelmaatstaf 26 Dichtheidsfactor: de dichtheidsfactor is het quotiënt van het aantal inwoners en de som van de oppervlakten land en binnenwater in hectaren. Zie inwoners maatstaf 4.
Bron	Oeverlengte: zie verdeelmaatstaf 42 Oeverlengte in veen/kleiveengebied: zie verdeelmaatstaf 25 Bodemfactor gemeente: zie verdeelmaatstaf 26 Oppervlakte Land: zie verdeelmaatstaf 25 Binnenwater: zie verdeelmaatstaf 27
Methode	Oeverlengte: zie verdeelmaatstaf 42 Oeverlengte in veen/kleiveengebied: zie verdeelmaatstaf 25 Bodemfactor gemeente: zie verdeelmaatstaf 26 Oppervlakte land: zie verdeelmaatstaf 25 Binnenwater: zie verdeelmaatstaf 27
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar t.
Beschikbaarheid	Voorlopig jaar t: november jaar t-1. Definitief jaar t: november jaar t.
Formule	$(\text{oeverlengte} + 2 * \text{oeverlengte in veen/kleiveengebied in hectometer}) * \text{bodemfactor gemeente} * \text{dichtheidsfactor}$
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Meerkernigheid (kernen)
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder d Bfv 2001: art. 1, lid f; art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 43.
Definitie	<p>Het aantal (woon)kernen.</p> <p>Een kern (woonkern) is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een aaneengesloten gebied van twee of meer met zijden aan elkaar grenzende rastervierkanten van 500 bij 500 meter (volgens het Rijksdriehoeksstelsel, zie maatstaf 41) behorend bij een gemeente waarvan ieder vierkant tenminste 25 hoofdadressen bevat, dan wel: - een geïsoleerd rastervierkant van 500 bij 500 meter (volgens het Rijksdriehoeksstelsel) behorend bij een gemeente dat tenminste 25 hoofdadressen bevat. <p>Een rastervierkant met 25 of meer hoofdadressen (kernvierkant) dat op het grondgebied van twee of meer gemeenten ligt, wordt tot de woonkern van die gemeente gerekend die de meeste hoofdadressen in dat vierkant heeft. Buitengebied is het gebied dat niet tot de woonkernen behoort (rastervierkanten met minder dan 25 hoofdadressen).</p>
Bron	Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
Methode	<p><i>Berekening</i></p> <p>Het aantal woonkernen in een gemeente wordt gesommeerd. Hoofdadres vierkant: zie verdeelmaatstaf 41.</p> <p><i>Vaststelling</i></p> <p>Het CBS berekent een voorlopig en een definitief cijfer. Het voorlopige cijfer is gebaseerd op de BAG van 1 september van het kalenderjaar voorafgaand aan de peildatum. Het definitieve cijfer is gebaseerd op de stand in de BAG op de peildatum afgeleid van het BAG-extract van 8 februari van het kalenderjaar van de peildatum.</p> <p><i>Herindelingen</i></p> <p>Bij de berekening van het voorlopige cijfer houdt het CBS zo veel mogelijk rekening met gemeentelijke herindelingen die per 1 januari van het daaropvolgend jaar ingaan. Grenscorrecties van gemeenten zijn op dat tijdstip nog niet verwerkt.</p>
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar t
Beschikbaarheid	Voorlopige cijfers: november jaar t-1. Definitieve cijfers: mei/ juni jaar t.
Formule	aantal kernen x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Grote woonkernen (kernen met 500 of meer adressen)
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, 1e lid, tabel B, onder d Bfv 2001: art. 1, lid f; art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 44.
Definitie	Het aantal woonkernen in de gemeente dat 500 of meer hoofdadressen bevat.
Bron	Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
Methode	<p><i>Berekening</i></p> <p>Het aantal woonkernen in een gemeente wordt gesommeerd. Hoofdadres vierkant: zie verdeelmaatstaf 41.</p> <p><i>Vaststelling</i></p> <p>Het CBS berekent een voorlopig en een definitief cijfer. Het voorlopige cijfer is gebaseerd op de BAG van 1 september van het kalenderjaar voorafgaand aan de peildatum. Het definitieve cijfer is gebaseerd op de stand in de BAG op de peildatum afgeleid van het BAG-extract van 8 februari van het kalenderjaar van de peildatum.</p> <p><i>Herindelingen</i></p> <p>Bij de berekening van het voorlopige cijfer houdt het CBS zo veel mogelijk rekening met gemeentelijke herindelingen die per 1 januari van het daaropvolgend jaar ingaan. Grenscorrecties van gemeenten zijn op dat tijdstip nog niet verwerkt.</p>
Publicatie	StatLine-databank van de CBS: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari uitkeringsjaar t
Beschikbaarheid	Voorlopige cijfers: november jaar t-1. Definitieve cijfers: mei/ juni jaar t.
Formule	aantal kernen x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf fysiek	Bedrijven
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder d Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 45.
Definitie	Het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente. Een bedrijfsvestiging is een locatie waar een bedrijf zijn activiteiten uitoefent. Een bedrijf heeft als kenmerk het creëren van omzet en/of werkgelegenheid. Een bedrijf heeft een hoofdvestiging en eventueel nevenvestigingen. Hierbij wordt aangesloten op de Europese definitie. Een bedrijfsvestiging wordt ingedeeld op basis van zijn hoofdactiviteit: de branche. De hoofdactiviteit is de activiteit die de meeste werkgelegenheid of omzet genereert.
Bron	De bedrijfsvestigingen worden vastgesteld op basis van informatie van de Belastingdienst, de Kamer van Koophandel en andere administratieve bronnen.
Methode	Met ingang van 2014 heeft het CBS een methodewijziging doorgevoerd bij de vaststelling van het aantal bedrijfsvestigingen. De nieuwe methode sluit beter aan op de Europese definitie. Hierdoor worden relatief kleine bedrijfsvestigingen, die voorheen buiten beschouwing werden gelaten, ook meegeteld. Het gaat hierbij om bedrijven waarin minder dan 15 uur per week betaalde arbeid wordt verricht.
Publicatie	Internetsite: https://opendata.cbs.nl/statline#/CBS/nl/
Peildatum	1 januari van het uitkeringsjaar.
Beschikbaarheid	Definitieve cijfers: mei/juni jaar t.
Formule	aantal bedrijfsvestigingen x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

nr. 47

Verdeelmaatstaf vast bedrag	Vast bedrag
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder e Bfv 2001: art. 3, lid 2 bijlage 2, nrs. 46, 47 en 48.
Definitie	maatstaf 47: vast bedrag In het verdeelmodel van de algemene uitkering ontvangt elke gemeente een vast bedrag. In deze maatstaf is dit nader gedefinieerd als 'een eenheid'. In het ministerieel besluit op grond van artikel 9, eerste lid, van de Fvw, wordt aan deze eenheid een bedrag per eenheid verbonden. Feitelijk wordt het vaste bedrag daarmee bepaald met het gekozen bedrag per eenheid.
Bron	Besluit tot vaststelling van de bedragen per eenheid per uitkeringsjaar.
Formule	1 x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

nr. 48 t/m 49

Verdeelmaatstaf vast bedrag	Vast bedrag
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder e Bfv 2001: art. 3, lid 2 bijlage 2, nrs. 46, 47 en 48.
Definitie	maatstaf 48: vast bedrag voor Amsterdam maatstaf 49: vast bedrag voor Rotterdam
Bron	Besluit tot vaststelling van de bedragen per eenheid per uitkeringsjaar.
Formule	1 x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

nr. 50

Verdeelmaatstaf vast bedrag	Verkiezingen Den Haag
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1 tabel B, onder e Bfv 2001: art. 3 lid 2 bijlage 2, nr. 49.
Definitie	De gemeente Den Haag wordt via de algemene uitkering bekostigd voor taken die zij uitvoert op grond van de Kieswet (bijvoorbeeld registratie kiezers in het buitenland).
Bron	Besluit tot vaststelling van de bedragen per eenheid per uitkeringsjaar.
Formule	1 x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

nr. 51 t/m 52

Verdeelmaatstaf vast bedrag	Vast bedrag Utrecht en Waddengemeenten
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder e Bfv 2001: art. 3, lid 2 bijlage 2, nrs. 51.
Definitie	<p>maatstaf 51: vast bedrag Utrecht maatstaf 52: vast bedrag voor de gemeenten Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog</p> <p>De gemeenten Utrecht en de Waddengemeenten ontvangen in het nieuwe verdeelmodel geen vast bedrag meer. Gelet op artikel 8, eerste lid, van de Fvw dienen de maatstaven 'vast bedrag Utrecht' en 'Vast bedrag Waddengemeenten' wel als verdeelmaatstaf te worden opgenomen. Artikel 8 van de Fvw bepaalt namelijk dat in ieder geval de onderscheidingen 'vast bedrag vier grote gemeenten' en 'vast bedrag voor de Waddengemeenten' moeten worden opgenomen. Dat is de reden dat de maatstaven 'vast bedrag Utrecht' en 'vast bedrag Waddengemeenten' nog steeds in de lijst van maatstaven zijn opgenomen. In de praktijk zal aan deze maatstaven een bedrag per eenheid van 0 worden verbonden, waarmee materieel bewerkstelligd wordt dat de genoemde gemeenten geen vast bedrag meer ontvangen.</p>
Bron	Besluit tot vaststelling van de bedragen per eenheid per uitkeringsjaar.
Formule	1 x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf	Herindeling: samenvoeging van gemeenten
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder f Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 52
Definitie	De maatstaf herindeling (samenvoeging) geldt voor gemeenten die het voornemen hebben over te gaan tot een wijziging van de gemeentelijke indeling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet algemene regels herindeling (Arhi). Het voornemen dient tot uitdrukking te komen in een vastgesteld herindelingsadvies. Verder dient de wijziging van de gemeentelijke indeling te resulteren in een afname van het aantal gemeenten.
Bron	Wetten, algemene maatregelen van bestuur en provinciale en gemeentelijke besluiten tot herindeling.
Methode	<p>Door een verruiming van de maatstaf ontvangen gemeenten vanaf 2014 ook in het jaar voorafgaand aan de daadwerkelijke herindeling middelen in verband met herindeling. De verruiming is in de onderstaande formule verwerkt (zie Formule).</p> <p>De maatstaf wordt uitgekeerd over een periode van vijf jaar in de verhouding 25, de extra uitkering in het jaar voorafgaand aan de herindeling, en 100, het restantbedrag in de vier jaren daaropvolgend. De ontvangers van de extra uitkering zijn de gemeenten in het herindelingstraject, tot uitdrukking komend in een herindelingsadvies. De betrokken gemeenten ontvangen alle een gelijk bedrag. De bedragen vanaf de datum van herindeling komen toe aan de nieuwgevormde gemeente: 40% in het jaar van herindeling en 20% in elk van de volgende jaren.</p> <p>Indien de voorgenomen wijziging van de gemeentelijke indeling geen doorgang vindt, worden de bedragen vanaf de datum van herindeling op nul gesteld. In het geval het daadwerkelijke aantal betrokken gemeenten bij de wijziging van de gemeentelijke indeling afwijkt van het aantal betrokken gemeenten op grond van het herindelingsadvies, vindt herberekening van deze bedragen plaats.</p> <p>Voor de berekening van de herindelingsbijdrage wordt de uitkeringsfactor voor het jaar voorafgaand aan de herindeling gebruikt. Omdat de bijdrage verspreid over vijf jaar wordt uitgekeerd en de uitkeringsfactor gedurende die periode wijzigt, dienen de termijnen te worden gecorrigeerd. Correctie vindt plaats door een termijn te delen door de uitkeringsfactor van het betreffende uitkeringsjaar.</p>
Formule	$[2.806.800 * n1 + 66,61 * (i1 - i2)] * d1$

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>Waarin:</p> <p>n_1 = het aantal gemeenten waarmee het totaal aantal gemeenten ten gevolge van de voorgenomen herindeling verminderd wordt;</p> <p>i_1 = het totaal aantal inwoners van de bij de herindeling betrokken gemeenten per 1 januari van het jaar voorafgaand aan de herindeling;</p> <p>i_2 = het aantal inwoners per 1 januari van het jaar voorafgaand aan de herindeling van de bij de herindeling betrokken gemeente met het grootste aantal inwoners;</p> <p>d_1 = de uitkeringsfactor die is vastgesteld voor het jaar voorafgaand aan de herindeling.</p>
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf	Herindeling: splitsing van een gemeente
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder f Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 53.
Definitie	De maatstaf herindeling (splitsing) geldt voor de situatie dat gemeenten niet (nagenoeg) integraal samengaan, maar dat één van de betrokken gemeenten wordt opgeheven en gesplitst: delen van de gemeente gaan over naar verschillende andere gemeenten. Het gaat daarbij om zodanige delen dat sprake is van ten minste twee wijzigingen van de gemeentelijke indeling (herindelingen, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Wet algemene regels herindeling (Arhi)). Het gaat dus niet om grenscorrecties. Voor de maatstaf komen in aanmerking de gemeenten die blijkens een vastgesteld herindelingsadvies betrokken zijn bij een voorgenomen splitsing. De splitsing dient te resulteren in een afname van het aantal gemeenten.
Bron	Wetten, algemene maatregelen van bestuur en provinciale en gemeentelijke besluiten tot herindeling.
Methode	<p>Door een verruiming van de maatstaf ontvangen gemeenten vanaf 2014 ook in het jaar voorafgaand aan de daadwerkelijke herindeling middelen in verband met herindeling, ook in de situatie van splitsing van een gemeente. Daarnaast is de maatstaf met ingang van 2014 verruimd voor de situatie van splitsing van een gemeente. De verruiming houdt in dat het vaste bedrag van de maatstaf met 10% per betrokken gemeente (inclusief de op te splitsen gemeente) is verhoogd. De verruimingen zijn in de onderstaande formule verwerkt (zie Formule).</p> <p>Evenals bij een reguliere herindeling wordt de maatstaf uitgekeerd over een periode van vijf jaar in de verhouding 25, de extra uitkering in het jaar voorafgaand aan de herindeling, en 100, het restantbedrag in de vier jaren daaropvolgend. De ontvangers van de extra uitkering zijn de bij de splitsing betrokken gemeenten, inclusief de te splitsen gemeente. Genoemde gemeenten ontvangen alle een gelijk bedrag. Het bedrag voor de jaren vanaf de daadwerkelijke herindeling wordt als volgt verdeeld over de nieuwgevormde gemeenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 95% van het bedrag komt toe aan de nieuwgevormde gemeenten op basis van de volgende formule: [aantal ontvangen inwoners opgesplitste gemeente/ (totaal aantal inwoners opgesplitste gemeente - aantal inwoners betrokken bij grenscorrectie(s) als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder d, van de Wet Arhi)] - 5% van het bedrag komt toe aan de algemene rechtsopvolger van de opgesplitste gemeente.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024

	<p>De aldus berekende bedragen worden vanaf de datum van herindeling in het gebruikelijke ritme uitgekeerd: 40% in het jaar van herindeling en 20% in elk van de drie volgende jaren.</p> <p>Indien de voorgenomen splitsing geen doorgang vindt, worden de bedragen vanaf de datum van herindeling op nul gesteld. In het geval het daadwerkelijke aantal betrokken gemeenten bij de splitsing afwijkt van het aantal betrokken gemeenten op grond van het herindelingsadvies, vindt herberekening van deze bedragen plaats.</p> <p>Met de verdeling van 95/5 ontvangt de algemene rechtsoptvolger een groter aandeel, waarmee de bijzondere positie van deze gemeente wordt gehonoreerd.</p> <p>Voor de berekening van de herindelingsbijdrage wordt de uitkeringsfactor voor het jaar voorafgaand aan de herindeling gebruikt. Omdat de bijdrage verspreid over vijf jaar wordt uitgekeerd en de uitkeringsfactor gedurende die periode wijzigt, dienen de termijnen te worden gecorrigeerd. Correctie vindt plaats door een termijn te delen door de uitkeringsfactor van het betreffende uitkeringsjaar.</p>
Formule	$[(2.806.800 * n1 *(1 + n2 *0,1)) + 66,61 * i3] * d1$ <p>Waarin:</p> <p>n1 = het aantal gemeenten waarmee het totaal aantal gemeenten ten gevolge van de voorgenomen herindeling verminderd wordt;</p> <p>n2 = het aantal bij de splitsing betrokken gemeenten, inclusief de opgesplitste gemeente;</p> <p>i3 = het aantal inwoners van de opgesplitste gemeente per 1 januari van het jaar voorafgaand aan de splitsing;</p> <p>d1 = de uitkeringsfactor die is vastgesteld voor het jaar voorafgaand aan de herindeling.</p>
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Toelichting op de berekening van de uitkering uit het gemeentefonds 2024